

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA

44. ročník | ISSN 1338-8223 | MK SR - EV 3966/10

3/2023
Marec

760 / 760. VÝROČIE PRVEJ PÍŠOMNEJ ZMIENKY O NOVOM MESTE NAD VÁHOM

Dňa 18. marca 2023 uplynie presne 760 rokov odvtedy, čo kráľovská kancelária uhorského panovníka Bela IV. vyhotovila a vydala listinu, ktorá je najstarším písomným dokladom pre Nové Mesto nad Váhom. Belo IV. touto listinou daroval Nové Mesto a tri dediny Lubov, Hornú Stredú a Potvorice benediktínom z kláštora sv. Martina v Pannonhalme. Vďaka tejto vzácnej listine z roku 1263 sa naše mesto vynorilo zo šera anonymity a začalo písať svoju históriu. S prvou písomnou zmienkou úzko súvisí aj začiatok pôsobenia benediktínov v Novom Meste, ktorí všade tam, kde mali svoje pôsobisko, boli priam Božím požehnaním. Ich význam spočíval hlavne v budovaní základov vzdelanectva a kultúry. V Novom Meste nad Váhom postavili kostol – baziliku a zbožnosť mníchov ovplyvňovala duchovný život nielen Novomešťanov, ale aj ľudí z blízkeho okolia. Blahodarný vplyv na obyvateľstvo Nového Mesta sa prejavil vo veľkej miere aj v rozvoji poľnohospodárstva a najmä remesla, čo bolo veľmi dôležité pre ďalší vývoj nášho mesta.

Z uvedených dôvodov je len prirodzené, že mesto Nové Mesto nad Váhom venuje tomuto významnému výročiu náležitú pozornosť. V priebehu troch dní, počas ktorých budú prebiehať oslavy prvej písomnej zmienky o našom meste (od 17. do 19. marca 2023), odznejú odborné prednášky na túto tému, v Podjavorinskom múzeu bude sprístupnená výstava unikátnych listinných originálov týkajúcich sa histórie mesta, v sobotu vo večerných hodinách benediktíni z Kláštora Premenenia Pána v Sampore budú viesť liturgické slávenie v rámci Slávnostnej sv. omše, sobotňajší večerný program v rímskokatolíckom kostole zavŕši koncert gregoriánskeho chóru v interpretácii Gregoriánskej scholy pri Prepozitúre Narodenia Panny Márie v Novom Meste nad Váhom, v nedeľu sa oslavy ukončia Svätou omšou za mesto a jeho občanov.

Podrobný program osláv zverejňujeme vo vnútri tohto čísla Novomestského spravodajca na strane 13.

Rozšírenie
kapacity škôlky
na Poľovnickej
ulici

str. 2

Program
MsKS
a
Kina Považan

str. 10 - 13

Umenie
a tvorba:
Jána Šicka

str. 14 - 17

Nový prednosta Mestského úradu

MsÚ | Foto: Jana Krištofvičová

Primátor Mesta Nového Mesta nad Váhom Ing. František Mašlonka (na fotografii vpravo) vymenoval s účinnosťou od 16. februára 2023 za nového prednostu mestského úradu Ing. Františka Sádeckého, ktorý je absolventom dvoch vysokých škôl – Vysokej školy manažmentu a Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka. Sádecký doteraz pôsobil ako prednosta Okresného úradu v Novom Meste nad Váhom. Úlohou prednostu MsÚ je okrem iného viesť a organizovať prácu úradu, zabezpečovať hospodársky a správny chod úradu, zostavovať návrh výdavkov na zabezpečenie samosprávy mesta a kontrolovať ich účelné použitie, starať sa o ochranu a hospodárenie s majetkom mesta. Rozhovor s Františkom Sádeckým prinesieme v niektorom z budúcich čísiel Novomestského spravodajcu.

Eurofondy pre mesto

Zdroj: MsÚ | Foto: Jana Krištofvičová

I. Rozšírenie kapacity škôlky na Poľovníckej ulici

V auguste 2021 sa naše mesto zapojilo do výzvy č. IROP-PO2_SC221-2021-67. Vyhlásilo ju Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR ako riadiaci orgán pre Integrovaný regionálny operačný program. Zámerom výzvy bolo zvýšenie kapacít infraštruktúry materských škôl.

Mesto predložilo žiadosť o nenávratný finančný príspevok pre projekt, ktorého cieľom je vytvoriť nové kapacity v materskej škole na ulici Poľovnícka. Táto požiadavka vyplynula z nedostatku miest pre všetky prihlásené deti, nakoľko v roku 2021 muselo mesto zamietnuť 60 žiadostí o prijatie do materskej školy. Mesto zároveň reaguje na aktuálnu rozsiahlu bytovú výstavbu v blízkosti materskej školy v lokalite Kamenná. Vzhľadom k uvedenej situácii mesto očakáva v najbližších rokoch zvýšenie počtu žiadostí o prijatie do materskej školy, ktorým by pri súčasnej kapacite materských škôl nebolo možné vyhovieť.

Zámerom projektu je rozšíriť kapacitu Materskej školy na ulici Poľovnícka o 3 triedy pre 66 detí formou nadstavby a prístavby. Súčasťou realizácie bude aj obstaranie potrebného materiálne-technického vybavenia nových učebných priestorov - interiérového vybavenia, učebných pomôcok, interaktívnych tabulí s projektormi, ako i nového vybavenia pracovne. Súčasťou projektu je aj modernizácia a doplnenie technologického vybavenia školskej kuchyne, ktoré je zastarané, energeticky neúsporné a nezodpovedá plánovanému nárastu počtu pripravovaných jedál.

Predpokladaná výška celkových oprávnených výdavkov, ktoré bolo možné zaradiť do projektu, je rozpočtovaná na 1 017 447,56 €. Už dnes však vieme, že v dôsledku nárastu cien v stavebnom odvetví bude výsled-

ná suma vyššia. Hodnota schváleného eurofondového príspevku predstavuje 966 575,18 eur. Rozdiel uhradí mesto zo svojho rozpočtu ako povinné spolufinancovanie projektu.

Vzhľadom k rozsiahlym stavebným zásahom, ktoré si projekt vyžaduje, a z dôvodu maximálnej ochrany a bezpečnosti detí i personálu MŠ bude potrebné prijať prechodné obmedzenia v prevádzke MŠ, ktorých súčasťou bude aj umiestnenie dvoch tried do náhradných priestorov. O konkrétnych opatreniach budú rodičia vopred informovaní.

V súčasnosti prebiehajú procesy verejného obstarávania. Po ich ukončení a následnom schválení sa začne samotná realizácia projektu. Začiatok stavebných prác sa predpokladá v jarných mesiacoch tohto roka, presný termín závisí od dĺžky procesu hodnotenia verejného obstarávania zo strany kontrolných orgánov. Predpokladaný termín ukončenia nadstavby je naplánovaný na koniec letných prázdnin tak, aby deti i pani učiteľky mohli začať školský rok 2023/2024 už v nových priestoroch.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

II. Zhodnocovanie BRKO

V apríli 2021 sa naše mesto zapojilo do výzvy č. OPKZP-PO1-SC111-2019-56. Vyhlásilo ju Ministerstvo životného prostredia SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia. Zámerom výzvy bolo zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO).

Mesto predložilo žiadosť o nenávratný finančný príspevok pre projekt, ktorého cieľom je zvýšenie miery zhodnocovania BRKO v Novom Meste nad Váhom s osobitým zameraním na kuchynské odpady. Eurofondová žiadosť bola vyhodnotená ako úspešná, vďaka čomu bol mestu v roku 2022 schválený nenávratný finančný príspevok v hodnote 477 013,05 €.

Projekt bude realizovaný v nadväznosti na už fungujúci areál Zberného dvora a kompostárne v priestoroch Technických služieb mesta. Ide o nadväznosť obsahovú, vďaka ktorej sa podarí zvýšiť kapacitu existujúcej kompostárne. V rámci projektu sa naplánoval nákup zberovej techniky pre zber BRKO a fermentačného zariadenia, ktoré bude umiestnené v rámci jestvujúceho areálu kompostárne. Kapacita existujúceho systému kompostovania je v súčasnosti využívaná takmer na 100 %. Po zavedení zberu kuchynského odpadu z domácností je preto nutné zvýšiť kapacitu na zhodnocovanie a zlepšiť podmienky pre spracovanie tohto druhu odpadu.

V roku 2022 prebehla prípravná fáza projektu, teda proces verejného obstarávania, jeho vyhodnotenie a následné schválenie zo strany kontrolných orgánov. Hygienizačné fermentačné zariadenie bolo dopravené do priestorov Technických služieb mesta už koncom januára tohto roka. Jeho bezproblémová inštalácia sa podarila vďaka promptnej spolupráci pracovníkov Technických služieb mesta a dodávateľa. Ide o zariadenie, kde prebieha fermentácia a hygienizácia ako spoločný proces. Doplnením tohto zariadenia na jestvujúcu kompostárňu, budú splnené všetky legis-

latívne požiadavky pre spracovanie kuchynského odpadu. Zároveň dôjde aj k urýchleniu procesu následného kompostovania (po fermentácii trvá proces premeny na výsledný kompost kratšie), čím sa zvýši kapacita pre množstvo zhodnocovaného odpadu.

V rámci zberovej techniky bude ešte zakúpené zberové vozidlo pre zber a zvoz BRKO vrátane kuchynského odpadu. Ide o vozidlo so špecifickými technickými požiadavkami vrátane umývacej nadstavby, ktoré je v súčasnosti v procese výroby. Jeho dodanie je naplánované na obdobie júl – august tohto roka.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Kohézneho fondu

Krátke správy

Zdroj: MsÚ | Foto: Jana Krištofovičová

Na pôde Mestského úradu v Novom Meste nad Váhom boli 26. januára 2023 záujemcovia o poskytnutie finančných prostriedkov z participatívneho komunitného rozpočtu (ďalej PKR) oboznámení s podmienkami a ďalšími krokmi.

Predkladateľom komunitného projektu môže byť fyzická osoba, občianske združenie alebo nezisková organizácia, pričom fyzická osoba musí byť občan mesta, alebo realizuje projekt PKR na území mesta. Právnická osoba musí mať sídlo na území mesta, alebo musí pôsobiť na území mesta, resp. poskytovať služby obyvateľom mesta.

Finančné prostriedky vyčlenené prostredníctvom PKR sú určené na komunitné projekty realizované v nasledovných oblastiach:

- doprava, komunikácie a verejné priestory
- životné prostredie
- kultúra a šport
- sociálna pomoc a sociálne služby

Prostredníctvom PKR možno podporiť projekty verejnoprospešných aktivít nekomerčného charakteru.

Predkladanie (zasielanie) projektov.

Projekty na príslušný rok sa predkladajú písomnou formou na vyplnenom formulári (VZN 5/2019) poštou alebo osobne v podateľni Mestského úradu v Novom Meste nad Váhom v termíne od 1.februára do 31. marca. Zároveň sa projekt predkladá v elektronickej forme na adresu rozhoduj@nove-mesto.sk. Na projekty doručené po termíne uzávierky sa v príslušnom

kalendárnom roku neprihliada.

Zverejnenie doručených projektov Rada pre participatívny komunitný rozpočet skontroluje a zosumarizuje doručené projekty na príslušný kalendárny rok a zverejní ich zoznam do 15. apríla na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta.

V nedeľu 26. februára 2023 sme si pietnym aktom položenia vencov k pomníku padlých a umučených v Cetune spoločne pripomenuli 78. výročie partizánskeho boja.

Partizáni vytrvalo bojovali za slobodu s podporou a pomocou civilneho obyvateľstva a to napriek tomu, že si boli vedomí, že sú vystavení veľkému nebezpečenstvu. V Cetune sa partizáni postavili špeciálnej protipartizánskej jednotke. Nemci odviekli do Nového Mesta nad Váhom 23 ranených partizánov a okolo 40 obyvateľov. Niektorých z nich potom zavraždili na cintoríne v Novom Meste nad Váhom.

HARMONOGRAM ZBERU

– Biologicky rozložiteľný odpad (kat.číslo 20 02 01) ROK 2023

Zdroj: Technické služby mesta

27. marec (pondelok): 8.00 – 15.00 hod.

Zberné miesta - ulice: Brigádnická, Lipová, Vysoká, Vinohradnícka, Letná, Stredná, Slnčná, Bočná, Krátka, Malá, Jarná, Krajná, Železničná, Zelená, Tichá, Dolná, Južná, S. Jurkoviča, Budovateľská, M. Rázusa, Krčméryho, kpt. Nálepku, Fándlyho, Čachtická, Piešťanská a ostatné príslahlé ulice;

28. marec (utorok): 8.00 – 15.00 hod.

Zberné miesta - ulice: Jánošíkova, Šafárikova, Kuzmányho, Moyzesova, Javorínska, G. Institorisova, Športová, Riznerova, A. Dubčeka, Pyšná, Kamená, Poľovnícka, Lesnícka, Šoltésvej, V. Bilčíka, Sasinkova, Langsfeldova, Jesenského, M. Chrásteka, Škultétyho, Nová, Bajzova, Jilemnického, Bernolákova, Bratislavská, Svätoplukova, Fr. Kráľa, Hviezdoslavova, Stromová, Štúrova a ostatné príslahlé ulice;

29. marec (streda): 8.00 – 15.00 hod.

Zberné miesta - ulice: Inovecká, kpt. Uhra, Kmeťova, Benkova, Malinovského, Vajanského, Holubyho, J. Gábriša, P. Matejku;
Zberné miesta – ulice: Bzinská, M. Ďuržu, J. Bernovského, J. Durdíka;

Zberné miesta – ulice: O. Plachého, Severná, Royova, Hečkova, Kukučínova, Tajovského, Klčové, a ostatné príslahlé ulice;

30. marec (štvrtok): 8.00 – 15.00 hod.

Zberné miesta - ulice: Robotnícka, Košíkarska, Ružová, Slovanská, Čulenova, Izbická, Záhradná, Kvetinová, Sadová, Odborárska, Beckovská, Riečna;

Zberné miesta – ulice: Poľná, Mlynská, Mostová, Tehelná, Mnešická, Srniarska, Pri klanečnici, Tušková, Turecká, Haluzická, Bohuslavická, Bošacka, Pri záhradách, Pod Zvonickou a ostatné príslahlé ulice;

Upozornenie: „Počas tohto zvozu sa bude realizovať zber väčších konárov a drevnej hmoty z orezávky stromov, **nebude sa odoberať BRO**, ktorý sa svojimi rozmermi zmestí do pridelených nádob (t.j. lístie, tráva, burina a pod.), ďalej **sa nebude odoberať BRO v igelitových vreciach, sudoch, nádobách a v obdobných obalových materiáloch** a k danému odpadu musí byť prístup zberových mechanizmov.

Staré mapy odkrývajú útržky z histórie mesta

Novomešťanovi Jánovi Kudlíkovi sa vďaka jeho dobrovoľníckej aktivite nedávno naskytl zaujímavý pohľad. Na mieste, ktoré by mnohí z nás možno prehliadli, objavil ukryté dve staré mapy. Do detailu zhotovené plány mesta boli ukryté pod stolovou doskou vo farskej pivnici.

Priestory pivníc ukrývali tajomstvo

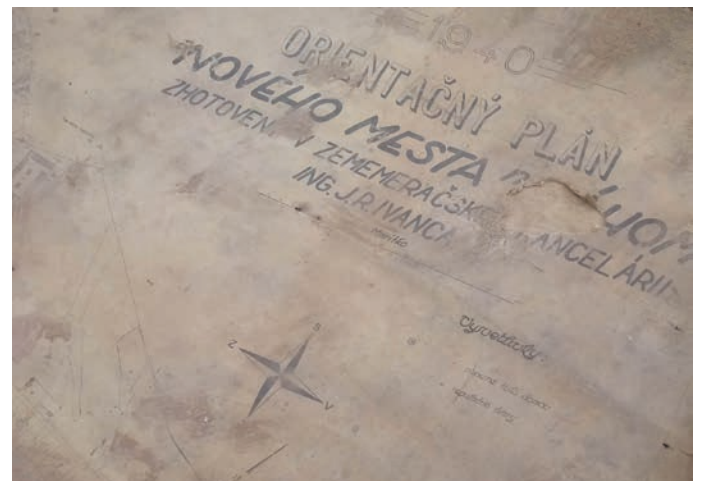
Ján Kudlík si spoločne s niekoľkými dobrovoľníkmi naplánoval upratovanie prepoštských a farských pivníc v centre mesta, pod farskou budovou. „V pivniciach sa nachádzal stavebný materiál a staré nábytky. Rozhodli sme sa ich poupratovať. Všetko sme vynášali von. Keď sme von vyniesli aj jeden starý stôl, všimol som si, že zo spodnej časti stolovej dosky je nalepený papier väčšieho formátu. Jeho potlačená plocha bola otočená smerom k stolovej doske, viditeľná bola len čistá, nepotlačená plocha,“ začal rozprávanie Ján Kudlík. Priestory pivníc dodnes ukrývali tajomstvo. Pod stolovou doskou sa totiž nachádzali plány mesta staré 83 rokov. „Keď som staré papiere odlepil, zostal som prekvapený. Uvidel som staré plány mesta. Pri ich prvotnom rýchlom preskúmaní som zistil, že sa jedná o Nové Mesto nad Váhom,“ pokračoval Ján Kudlík.

Kópie starých plánov mesta z roku 1940

Už pri prvom pohľade na nájdené plány mesta je vidieť, že papier, na ktorom sú zakreslené je zvlhnutý, zaprášený, zažltnutý a poškodený, obsah je čiastočne vyblednutý. Spôsobilo to aj vlhké a prašné prostredie pivníc. No odkrývajú isté útržky z histórie Nového Mesta nad Váhom. „Treba po-

Text: Monika Šupatíková | Foto: archív J. Kudlíka

Staré plány mesta boli ukryté vo farskej pivnici

dotknúť, že obe nájdené mapy sú len kópie. Prvá z máp zachytáva geodetické znázornenie Nového Mesta nad Váhom. Tento plán mesta bol zhotovený v Zememeračskej kancelárii Ing. J. R. Ivanca v roku 1940. Zachytáva teda geodetické znázornenie mesta spred roku 1940. Nachádza sa tam mierka, vysvetlivky, popisné čísla domov, názvy ulíc i námestí,“ priblížil Ján Kudlík. Plán mesta prezrádza nielen názvy ulíc i námestí, ktoré na tom istom mieste nájdeme aj dnes, ale aj tie, ktoré by sme už hľadali márne. Takou je napríklad v súčasnosti už neexistujúca ulica Adolfa Pongrácza či Bernolákovo námestie. „Pri pohľade na nájdený plán mesta ma upútali mnohé zakreslené ulice a uličky, ktoré dnes poznáme už len zo starých fotografií,“ podotkol Kudlík.

Bernolákovo námestie už neexistuje

Jána Kudlíka zaujala i časť mapy, kde je zakreslené Bernolákovo námestie. „Toto dnes už neexistujúce námestie bolo situované juhozápadne od Námestia slobody. Nachádzalo sa približne v miestach, kde stojí nemocnica. Rozlohou bolo trikrát väčšie ako je dnešné Námestie slobody,“ vysvetlil Kudlík. Podľa jeho slov je veľmi prekvapujúce a záhadné, že mapy boli ukryté a prilepené pod stolovou doskou. Vynára sa nad nimi množ-

stvo otáznikov. Nie je známy majiteľ máp a ani dôvod ich ukrytia. „V 40-tich rokoch minulého storočia žili v prepozitúre kňazi, ktorí mali vplyv na mestskú radu. Myslím si ale, že ak by niekto chcel mapy zničiť, tak by ich spálil. Preto by ich skrýval. Je teda záhadou, prečo mapa bola otočená a prilepená a nie zničená. Mám pocit, že mapa bola schovaná. To sú však len dohady a otázky, na ktoré zatiaľ nepoznáme odpovede,“ zamýšľal sa Ján Kudlík.

Plán plynofikácie mesta

Druhá nájdená mapa vo farskej pivnici zobrazuje plán novomestskej plynofikácie. Nesie názov Geometrický (polohopisný) plán Nového Mesta

nad Váhom so znázornením polohy potrubia plynového. Tiež pochádza z roku 1940. Údaje o zhotoviteľovi plánu chýbajú. „Objav, teda obidve nájdené mapy som konzultoval s Krajským pamiatkovým úradom v Trenčíne, s ktorým spolupracujeme, keďže aj budova je pamiatkovo chránená. Keďže mapy boli poškodené, zvlhnuté i zaprášené, bude potrebné ich reštaurovanie, konzervovanie a ďalší prieskum. Po vzájomnej dohode sme im mapy odovzdali. O ich ďalšom osude nás budú informovať,“ povedal Ján Kudlík. Po ich preskúmaní, historici môžu priniesť nové čriepky z histórie mesta, no niektoré otázky môžu zostať aj nezodpovedané. „Chcel by som, aby sa nájdené mapy vrátili späť na územie mesta, do Podjavorinského múzea a boli dostupné k nahliadnutiu všetkým,“ dodal Ján Kudlík.

Ľudská pomoc je bohatstvom pre všetkých

Text a foto: Monika Šupatíková | Foto: Jana Krištofovičová

Spojenú školu na Ul. J. Kollára v Novom Meste nad Váhom navštívil 18. januára primátor mesta František Mašlonka so svojim zástupcom Andrejom Neuschlom. Cieľom ich návštevy bolo odovzdanie výťažku z charitatívnych podujatí v hodnote 500 € práve tejto škole. Dobrovoľné dary Novomešťanov a návštevníkov mesta počas predvianočných podujatí Novomestská kapustnica a Primátorský punč, ktoré boli realizované ako súčasť vianočných trhov, boli venované deťom s mentálnym postihnutím či poruchami autistického spektra. „Ľudská pomoc neobohacuje len toho, kto ju dostáva, ale aj toho, kto ju poskytuje. Verím, že všetci tí, ktorí prispeli dobrovoľným príspevkom počas Novomestskej kapustnice alebo Primátorského punču boli obohatení. Bolo mi potešením, spolu s mojim zástupcom, odovzdať finančný príspevok pre potreby žiakov Spojenej školy na Ulici J. Kollára,“ uviedol primátor mesta František Mašlonka. Finančný príspevok bol využitý na zakúpenie učebných pomôcok a materiálu pre deti s mentálnym postihnutím a autizmom. „Zakúpené učebné pomôcky budú deťom slúžiť k rozvíjaniu jemnej motoriky, myslenia, poznávania, psychomotorických zručností a reči. Tiež k nácviku manuálnych zručností, tvorivosti a k socializácii detí. V mene všetkých detí veľmi pekne ďakujeme,“ povedala riaditeľka školy Ľubica Havranová.

Nikdy som nestratil dieťa Pri jeho zrode som bol niekoľkokrát

Tatiana Brezinská | Foto: archív Rada Pavlíka

O niektorých povolaniach sa uznanlivo hovorí, že sú skôr poslaním ako zamestnaním. K nim patrí určite aj práca hasiča, či záchranára. Oboje si vyžaduje veľkú dávku empatie, obetavosti a odhodlania. Toto všetko sa skĺbilo v Radvovi Pavlíkovi (47), ktorý dokonca dlhé roky pôsobil ako hasič, ale aj záchranár súčasne. Po dvadsiatichpiatich rokoch v Hasičskom a záchranom zbere však odišiel začiatkom roka do vyluhového dôchodku.

Bolo ťažké prijať toto rozhodnutie? Vzhľadom na váš vek ste mohli v práci ešte pokračovať.

- Samozrejme, že po toľkých rokoch sa odchádza ťažko. Ale ja som sa na to pripravoval už vyše dvoch rokov. Prácu hasiča som striedal s prácou záchranára a povedal som si, že je načase, aby ma doma videli aj častejšie

Ukážka hasenia auta

ako raz za tri dni. K hasičom, vtedy ešte požiarnikom, som nastúpil hneď po skončení vysokej školy v roku 1997. Prvých päť rokov som pôsobil skôr v technických zložkách, ale stále viac ma to lákalo byť súčasťou výjazdového tímu. V roku 2002 došlo k veľkej reorganizácii a modernizácii, z požiarnikov sa stali hasiči, a ja som sa od práce v kancelárii prešiel do terénu.

Čo všetko ste za toto obdobie zažili?

- Všetko. Požiare, havárie, ekologické katastrofy. Hasiči sú naozaj tí, ktorí sú pri všetkom ako prví. Keďže som v minulosti chcel ísť na medicínu, ale nevyšlo mi to, dovzdedel som sa v poskytovaní prvej pomoci a bol som priamo pri záchranách ľudského života. Žiaľ, boli situácie, keď sa už nedalo pomôcť. Videl som fatálne následky ohňa na človeku, aj pri autonehodách. Ale na druhej strane, nikdy som nemusel bojovať o život dieťaťa. Zato niekoľkokrát som bol pri jeho pôrode. Buď ešte v domácom prostredí alebo v sanitke, keď sa pôrod rozbehol tak rýchlo, že sme mamičku nestihli previesť. Túto skúsenosť mám už ako člen posádky záchranárov.

Aký je to pocit, byť pri zrode nového života?

- Neopísateľný. Sám som otec troch detí. Dvaja sú už dospelí, pričom 24-ročný syn je tiež záchranár. Ale byť pri pôrode, pomáhať novému životu v prvých sekundách na tomto svete, je niečo úžasné. A som rád, že ani raz sme nezažili komplikácie.

A ten opačný zážitok? Dá sa naň zvyknúť?

- Pokiaľ ide o úmrtie staršieho človeka, tak áno. Pri takých som bol ako záchranár. Ako hasič som videl obhorené telo alebo veľmi zdevastované po nehodách. Prvé zážitky treba v sebe spracovať a som rád, že to, čo v minulosti nebolo, je teraz už normálne. A to je prítomnosť psychológa. Aj hasiči, či záchranári sú ľudia, s ktorými môže zatriasť nejaká situácia. Som vďačný aj za to, že som nikdy nemusel zachraňovať príbuzných, či priateľov. To človeka paralyzuje a musí byť okamžite nahradený. Všetci máme city a také niečo odrovná každého chlapa.

Výjazdový tím

Záchranné zložky v akcii

Keď hovoríte o mužoch, sú na Slovensku aj hasičky?

- Priamo vo výjazdovom tíme nie. Naša legislatíva to nedovoľuje. Kompletná výstroj váži viac ako osemnásť kíl, váhové limity sú stanovené na dvadsaťpäť. Keď si k tomu prirátate ďalšie nástroje, hadice, tak žena by sa do limitu nevošla. Druhá vec je, a to nemyslím diskriminačne, že žena je potenciálna matka. Tehotenstvo môže mať nepríjemné, pri zásahoch by mohla ohroziť seba aj svoje nenarodené dieťa. Potom je tu materská dovolenka, počas ktorej by musela byť nahradená iným hasičom. Samotný výcvik trvá dva roky. Ale, samozrejme, dobrovoľné hasičky existujú a sú vítanou súčasťou spoločnosti.

Čo môžeme robiť my ako laici pri záchrane majetku či života?

- Z ľudského hľadiska chce väčšina z nás pomôcť. Akokoľvek. Z hľadiska bezpečnosti by som apeloval na schopnosti a možnosti jednotlivca. Vezmite si horiaci dom. Keď je tam silné zadymenie, nielenže nič nevidíte, ale už dve nádychnutia môžu zabiť. Predstavte si pluzgier pri popálení. To sa stane s dýchacími cestami. Napuchne to a v podstate sa zadusíte, odpadnete. Nestihnete urobiť nič. Keď dymenie nie je až také silné, pretože má kam unikať, tak je tu zas vysoký stupeň žiarivosti a hrozí zhorenie.

Keď začne horieť auto, v ktorom sedíme?

- Odpásať seba, deti, zobrať aspoň tašku s dokladmi a odísť od auta. Väčšinou si ľudia kúpia do auta malý prenosný práškový hasiaci prístroj. Pri vzniku požiaru v aute na prvotnú likvidáciu by postačoval, hlavne na to zobrať svojich veci z auta. Ale pri rozhoření požiaru vzniká veľké teplo a čím dlhšie trvá požiar, tým je väčšie teplo a viac vecí horí. Čiže prášok síce môže menší požiar uhasiť plamene tým, že zamedzí prístupu kyslíku k horľavej letke, ale ich neochladí ako voda. Po padnutí prachu na zem je z neho horľavý materiál, ktorý sa potom sám vznieti a zas horí. Hlavne benzín, nafta, olej a iné vysoko horľavé látky. Bol som pri aute, na ktorom som použil niekoľko takýchto ručných hasiacich prístrojov a nepomohlo to. Aby auto zhorelo, stačí na to desať minút. Preto odporúčam vystúpiť, zobrať čo sa dá a ísť od auta čo najďalej.

Keď uvidíme niekde odpadnutého človeka? Pomôcť treba každému, ale občas aj ten najlepší človek môže dostať blok a hrubo povedané, zapáchaťoucomu, popr. ovracanámu človeku nedokáže dať umelé dýchanie.

- Druhou vecou je, že pokiaľ ide o cudzieho človeka, nemôžeme vedieť, či nemá nejaké choroby, ktoré by nás mohli ohroziť. Čo by som robil ja, ako hasič - záchranár, je jasné. Pri laikovi stačí, aby uvoľnil dýchacie cesty, uložil postihnutého človeka do stabilizačnej polohy. Pri zástave srdca poskytoval masáž do príchodu záchranných zložiek, popr., do vlastného vyčerpania. Dôležité je nebyť ľahostajný a zavolať pomoc. Aj opitý odpadnutý bezdomovec je človek.

Ktorá z udalostí vám utkvela v pamäti?

- Jedna z posledných, keď kamión pri vjazde do Nového Mesta nad Váhom prerazil zvodidlá a zrútil sa do Váhu. Šofér prežil len s odreninami a šokom. To považujem za zázrak. Akýkoľvek zásah so šťastným koncom považujem za výborný zásah.

Čo bude nasledovať teraz? Ste mladý človek...

- Zostal som pri záchranároch. Stále pomáhame ľuďom, zachraňujeme životy a niekedy aj odprevádzame na druhý svet. S kolegami hasičmi sa stretávam pri samotných zásahoch, takže vôbec nevnímam, že jedna etapa môjho života sa skončila.

Jana Baňáková: Napĺňa ma vymýšľanie nových receptov a chutí

Text: Monika Šupatíková | Foto: RTVS/archív J. B.

Novomešťanka Jana Baňáková niekoľko mesiacov hviezdila na televíznej obrazovke vďaka súťaži Pečie celé Slovensko, ktorú odvysielala RTVS. Stala sa súčasťou druhej série tejto populárnej súťaže a prebojovala sa až do finále. S Janou Baňákovou sme sa rozprávali o jej záľube v pečení, o začiatkoch jej pečenia i o jej účinkovaní v súťaži. Prezradila nám niečo z jej kulinárskych nápadov pri príprave sladkých dezertov i slaných dobrôt.

Kedy vám učarovalo pečenie až natolko, že sa stalo vašou záľubou?

Pečenie ma zaujímalo už od malička. Už ako 10-ročná som pre mamu upiekla prvú tortu. Bola lentilková a pomáhala mi s ňou babička. Intenzívnejšie sa však pečaniu venujem posledné dva roky. Vtedy som sa rozhodla, že napečiem na manželovu oslavu narodenín. Zapáčilo sa mi to a už pred Vianocami som piekla rôzne sladké dobroty aj pre známych.

Pre mnohých sú vzorom v pečení mamy či babičky. Kto bol vašim vzorom?

Vzorom mi bola určite mama a tiež babička. Pri mame som vždy stála keď piekla a pozerala som sa čo robí a ako to robí. Fascinovalo ma pozeráť sa na prípravu parížskej torty. To bola pre mňa hotová alchymia. Babičku som zase pozorovala pri príprave kysnutých koláčov a pagáčov. To bolo pre mňa veľmi zaujímavé. A aj výborne chutili. Recept na babičkine pagáče mám dodnes a rada ich podľa neho pripravujem.

Mama vám pri pečení radila či aj kritizovala?

Keď som s pečením začínala, tak mi radila. Najskôr aj niečo skritizovala. No, každý si nájde ten svoj štýl.

Ktoré pečené dobroty pripravujete častejšie, sladké či slané?

Keď pečiem pre niekoho iného, sú to sladké, ale u nás doma máme radšej slané. Teraz som si vytvorila nový recept na buchty s kysnutého cesta, do ktorého dávam kokosové mlieko. Plnku tvorí mak, slivkový džem, orechy a osmažená strúhanka. Ešte som to však neskúšala pripraviť na slano.

Pri pečení všetkých dobrôt sa ochutnávaniu nevyhnete. Čo vám chutí najviac?

Ja som mäsožrúta a najradšej mám mäsové minútky. Sladké veľmi neobľubujem. Výnimkou je zákusok Opitý Izidor, ten zbožňujem. Keď pečiem niečo nové, musím ochutnať. Ale niektoré recepty robím už automaticky, nechutnávam. Ja to nejak cítim, stačí mi len privoňať. Ingrediencie pri pečení skoro vôbec nevážim, s výnimkou pečenia korpusov. Tam musím gramáže jednotlivých ingrediencií dodržať. Receptu sa striktnie držím aj pri pečení chleba.

Pripravujete radšej sladké alebo slané dobroty?

Nerobí mi problém upiecť ani sladké, ani slané. Dokonca som už mala aj požiadavku na vegánsku tortu. To bola pre mňa hotová alchymia. Pri príprave sladkých vecí sa viac môžem vyhrať s ich zdobením. Pri slanom môžem zase viac využiť fantáziu pri kombinovaní chutí. Nie je teda pravda, že v slanom sa dá menej kombinovať. Dajú sa tam kombinovať aj orechy a rôzne semenka. Dá sa pripraviť aj odpaľované cesto na slano. Ako plnku môžem použiť hráškovú penu ochutenú bylínkami a vyšľahanú s mascarpone a šľahačkou. Dá sa toho vymyslieť veľmi veľa.

Ktoré chute pri pečení najradšej kombinujete?

Ja mám veľmi rada horkú čokoládu v kombinácii s citrusmi, najmä pomarančom. Túto kombináciu som využila aj v súťaži pri príprave praliniek. Potom je to ešte kombinácia horkej čokolády a klinčekov. Tretia kombinácia je chuť horkej čokolády, karamelu a pomaranča.

Stalo sa, že sa vám niečo aj nepodarilo podľa vašich predstáv?

Nepodarky pri pečení sa mi nestávajú a ani nezvyknem potraviny vyhadzovať. Mám k nim úctu. No raz som skúšala piecť penovú tortu a nevyšla

Jana Baňáková počas finále televíznej súťaže Pečie celé Slovensko

mi na prvýkrát. Bola to torta v tvare čísla 6 s mangovým pyré, pre dcéru. Nezhustila som mangové pyré a po vyliatí na tortu sa mi celá rozpadla. Skončila vo vreci a putovala sliepkam. Bola som nahnevaná, no ešte večer som pripravila ďalšiu a tá sa podarila.

Prispôbujete si recepty vlastným predstavám?

Začínala som piecť podľa klasických receptov, no rýchlo som si ich začala prispôbovať alebo dopĺňať podľa vlastných predstáv. Ak máte vlastný originálny recept, je to to najlepšie čo môžete pripraviť.

Ako tvoríte názvy k novým receptom?

Ja sa nad názvami ani nezamýšľam. To len tak zrazu príde. Niekedy sa mi sníva. Ja sa ráno zobudím a názov je na svete.

Sledujete novinky a trendy v pečení prostredníctvom literatúry?

U mňa by ste kuchárske knihy zbytočne hľadali. Mám len jednu, asi 50-ročnú knižku, ktorú mám od babičky. Je to klasika. Ale nové trendy sledujem na internete.

Ako ste sa dostali do súťaže Pečie celé Slovensko?

Manžel mi povedal, že na nedelňu večer budeme mať program. V televízii budeme pozeráť súťaž v pečení. Ja som ani nevedela, že taká súťaž beží. Zapáčilo sa mi to. Tak sme spolu pozerávali prvú sériu súťaže o pečení. Potom mi manžel povedal, aby som sa do súťaže prihlásila. Počas vianočných sviatkov 2021, 26. decembra som na internete vypísala a odoslala prihlášku. V januári ma organizátori po prvýkrát kontaktovali. Potom mi prišla pozvánka na prvý kasting do Bratislavy. Onedlho na ďalší. Postupne som sa dostala medzi tridsiatku najlepších, potom medzi dvadsiatku a nakoniec to bola aj finálová dvanásťka.

Jana Baňáková počas účinkovania v televíznej súťaži Pečie celé Slovensko

Dostať sa až do finále nebolo zrejme jednoduché. Ako ste sa pripravovali na súťaž?

Ja som to brala s ľahkosťou. Špeciálne som sa nepripravovala. Ale zase vymyslieť recepty tak, aby to pekne vyzeralo a aj chutilo nie je žiadna sranda. No, žiadny stres som nemala.

Ako ste vnímali vašu účasť vo finále súťaže?

Vo finále to bolo zaujímavé. Prebiehalo dva dni po sebe. Nemala som ani kedy nad tým premýšľať. Doma som sa však na finále špeciálne nepripravovala, nič som si neskúšala. Nebol na to čas. Vedela som tému prvého a tretieho zadania. Druhé zadanie som nepoznala, to som sa dozvedela až tam. Brala som to tak, že súťaž ma niekam posunie, niečo nové sa naučím.

Aká atmosféra vládla medzi súťažiacimi. Bola medzi vami rivalita?

Nie. Nebola tam žiadna rivalita. Boli sme veľmi dobrá partia. Stále sme na seba dokrikovali, radili si a pomáhali sme si.

Ktoré súťažné témy vo vás najviac zarezonovali?

Páčili sa mi rozprávkové témy kolegov - Čin Čin a Leví kráľ. A potom to bolo moje prasiatko.

Vďaka súťaži Pečie celé Slovensko ste sa stali známou. Spoznávajú vás ľudia? Prihovárajú sa?

Áno. Ľudia ma spoznávajú a prihovárajú sa mi všade. V Bratislave, v Trnave, v Trenčíne, dokonca aj nedávno na Veľkej Javorine. Rada sa s nimi porozprávam.

V súčasnosti je pečenie vašou záľubou. Plánujete ju posunúť niekam ďalej? Aká je vaša vízia do budúcnosti?

Túto záľubu by som chcela pretaviť do zamestnania. Veľmi ma to baví. Naplna ma hlavne to vymýšľanie nových receptov a nových chutí. Tie sa mi niekedy aj snívajú. Ráno, keď sa zobudím si ich zapíšem a potom aj vyskúšam pripraviť.

Desaťtisíce požičaných kníh ročne

Text a Foto: Tatiana Brezinská

Mestská knižnica Ľudovíta Vladimíra Riznera v Novom Meste nad Váhom sa môže pyšiť takmer 70 000 titulmi, ktoré má k dispozícii pre svojich čitateľov. Navyše, útulne vytvorené prostredie, poskytne záujemcom aj na mieste príjemný čitateľský zážitok, takmer ako vo vlastnej obývačke.

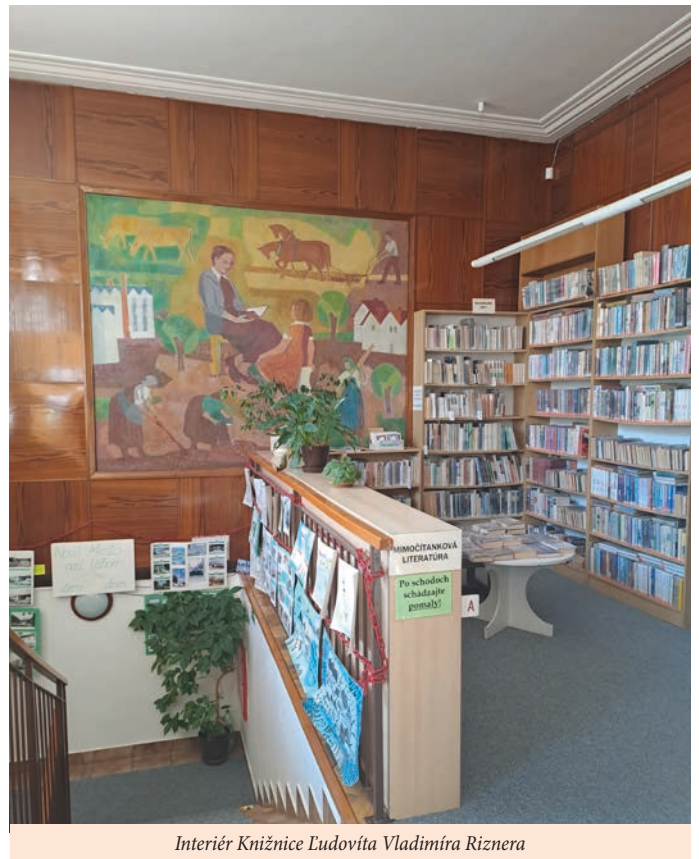
Máme tu marec, ktorý je už tradične označovaný ako Mesiac knihy. Aj tento rok ponúka knižnica pre svojich zábudlivých čitateľov odpustenie pokút za výpožičky. Pokiaľ jej preukaz ešte nemáte, môžete si ho zaobstaráť priamo na mieste za členský poplatok 6€ na celý rok. Postačí vám k tomu preukaz totožnosti, v prípade maloletých záujemcov doklad totožnosti rodiča. Tam je ročný poplatok 4€ a týka sa detí a mládeže do 15 rokov, študentov stredných a vysokých škôl (do 25. roku veku), dôchodcov a ZŤP občanov.

Vedúca knižnice Marta Stuparičová sa teší z každého nového zaregistrovaného čitateľa. „Tým, že ceny kníh v kníhkupectvách stále stúpajú, záujemcov o čitateľských preukaz je stále viac. Výpožičná doba sa nezmenila, stále je to jeden mesiac, pričom predĺžiť sa dá dvakrát a to aj online formou.“

Zaregistrovaných je v súčasnosti takmer 1500 čitateľov, počet celkových výpožičiek sa priblížil k číslu. 111 000.

Tak ako po minulé roky, s výnimkou pandemického obdobia, mala knižnica vypracované rôzne literárne súťažné kvízy, či tematické besedy. „Záujem o kvízy a besedy je väčší, preto nebudú prebiehať len v marci, ale aj v apríli a máji.“ Rozprávkové predpoludnia sú venované detičkám z materských škôl. Pre základné školy, resp. 1. a 2. ročník, to je rozprávkový semafor s podtitulom Rozprávkové všeličo. Na kvízové otázky tak mladí žiaci odpovedajú prostredníctvom farieb na semafore.

Ročníky 3. a 4. budú mať pripravené tematické okruhy týkajúce sa spisovateľky Kristy Bendovej, pri ktorej si pripomíname tento rok 100. výročie jej narodenia a 35. výročie úmrtia. Študenti 5.-9. ročníka sa budú oboznamovať s regionálnymi spisovateľmi, ktorí tu kedysi žili alebo ešte stále žijú a píšu pre deti a mládež.

Interiér Knižnice Ľudovíta Vladimíra Riznera

Skok o 288 miest pre ZŠ Tematínsku

Text a Foto: Tatiana Brezinská

Mimovládna nezisková spoločnosť INEKO každoročne zverejňuje hodnotenie základných škôl a ich postavenie v celoštátnom rebríčku. O končeny výsledok sa starajú štyri aspekty: testovanie (monitor) 5. ročníka, testovanie 9. ročníka, mimoriadne výsledky a inšpekcia. Najväčší skok spomedzi všetkých škôl spravila Základná škola na Tematínskej ulici z Nového Mesta nad Váhom. Poskočila z 308. priečky na 20. miesto.

„Z umiestnenia sa, samozrejme, veľmi tešíme. Treba však uviesť, že sme splnili kritéria, ktoré si stanovila spoločnosť INEKO. Nejde o monitoring, ktorý spadá pod Ministerstvo školstva alebo Štátnu školskú inšpekciu,“ povedal hneď na úvod riaditeľ školy Michal Hnát. „Skok, ktorý sme zaznamenali, je výsledkom silných ročníkov šikovných študentov, ktorých sa monitoring týkal a trpezlivej a kvalitnej práce ich pedagógov. Ľahko sa nám môže stať, že tento alebo nasledujúci rok nespravia žiaci monitor tak

dobre a znova v hodnotení klesneme. Je to pre nás však záväzok aj výzva, aby sme nepadli do štvrtej stovky, ale naopak sa držali v tej prvej.“

Hodnotenie, ktoré katapultovalo ZŠ Tematínsku do TOP 20 je zo školského roka 2021/2022. Podľa čoho bude prebiehať to nasledujúce, nevie ani sám riaditeľ. „Keďže minister školstva Ján Horecký zrušil pre tento školský rok Testovanie 5, tak ani samotné INEKO ešte nevie, ako bude vyzerať ďalší rebríček. Toto je asi len v kompetencii daného ministra. V tomto prípade by som ja uvítal skôr Testovanie 4, čiže na konci prvého stupňa, nie v máji v piatom ročníku. Podľa mňa by toto hodnotenie malo väčšiu výpovednú hodnotu.“

ZŠ Tematínska je najväčšou základnou školou v meste so 660 študentmi. Riaditeľovi Michalovi Hnátovi práve prebieha tretí rok z jeho druhého mandátu na poste riaditeľa školy (pozn.red.: jeden mandát trvá 5 rokov).

Riaditeľ školy Michal Hnát

Počas jeho vedenia, vyštudovaný teológ a pedagóg, musel zvládnuť aj obdobie pandémie a dištančného vyučovania. „Všimol som si, že po pandémii sa nám vrátili do lavíc deti agresívnejšie najmä slovnych prejavoch. Dlhé obdobie izolácie im v tomto smere výrazne uškodilo. Horšie zvládajú stresové situácie, konajú impulzívne a mnohokrát neprimerane. Ďalším problémom je dobiehanie zručností na telesnej výchove. Mnoho detí spohodnelo, a keď nemajú v sebe prirodzený športový talent, ťažkosti im robí aj obyčajný kotúľ.“

Počas posledného obdobia odišlo niekoľko pedagógov do dôchodku. Získavať za nich náhradu je stále komplikovanejšie. „Ako príklad môžem uviesť, že už na jar 2022 sme mali výzvu na pozíciu matematikára a ešte v septembri sme ju nemali obsadenú. Kvalitných pedagógov je málo a radšej idú pracovať do firiem, kde sú úplne inak zaplatení.“

O reforme školstva sa hovorí už dlho. V ostatnom období sa slovenskej strane poďakuje fínsky spôsob vzdelávania, ktorý by chceli uplatniť aj v našich podmienkach.

Z malých školákov sa stali milionári vďaka knihám

Malí školáci z novomestskej ZŠ na Tematínskej ulici sa už môžu pyšiť vlastným bohatstvom. Spolu s triednou učiteľkou Lenkou Fraňovou založili Klub milionárov. Ich milióny sú veľmi vzácne a získavajú ich vďaka preluskávnym písmenkám v knihách. Kniha, najväčší priateľ človeka, od nepamäti patrí medzi neodmysliteľných spoločníkov ľudí. Už roky mesiac marec spájame nielen s príchodom jari, ale i s knihou.

Milionári po prečítaní kníh

Druhákovi z novomestskej ZŠ na Tematínskej ulici spája spoločný záujem o knihy a čítanie. Hneď ako zvládli celú abecedu a naučili sa čítať, vrhli sa na knihy. „Na konci prvého ročníka sme založili Klub milionárov. Deti tak boli motivované, aby začali čítať knihy,“ uviedla učiteľka Lenka Fraňová. Z detí sa po prečítaní niekoľkých kníh stávajú milionári. Milionári v počte prečítaných písmen. „Máme vytvorenú tabuľku s menami detí. Ak dieťa prečíta knihu, zapíšeme do nej počet prečítaných znakov. Na ich spočítanie máme vytvorený vlastný kód.

V knihe formátu A4 by mala mať jedna normostrana 1800 znakov a v knihe formátu A5 je to 900 znakov. Potom už len spočítame strany a násobením zistíme počet prečítaných písmen,“ vysvetlila Lenka Fraňová. Deti svoje prečítané knihy predstavujú spolužiakom každý piatok počas vyučovania. „Dieťa vždy spolužiakom povie o čom jeho kniha bola, čím bola zaujímavá. Deti si tiež vzájomne kladú otázky týkajúce sa kníh. Zisťujem tak, či deti knihu pochopili a či sa vedú vzájomne aj počúvať,“ podotkla Lenka Fraňová. Postupne s prečítaným počtom kníh sa deti dostávajú do desaťtisícového členstva, stotisícového členstva až do miliónového členstva. „Už máme v triede štyroch čitateľov, ktorí získali svoj prvý milión a čítajú ďalej,“ usmiala sa učiteľka malých druhákov.

Deti čítajú so záujmom

Knihy si malí druháci obľúbili a čítajú so záujmom. Od detských leporiel postupne prechádzali ku knihám s básničkami, krátkymi príbehmi a rozprávkami. „Je vidieť, že čítanie deti baví. Postupne prechádzajú ku knihám, ktoré sú väčšie počtom strán a znakov i náročnejšie na prečítanie a pochopenie textu a deja. Chcem, aby deti vedeli nielen čítať, ale aby aj rozumeli prečítanému obsahu. Zvyšuje sa tak u detí čitateľská gramotnosť,“ povedala Lenka Fraňová. Najväčší úspech u jej malých čitateľov majú knihy s detskými príbehmi či príbehmi o zvieratkách. „U dievčat sú to rôzne príbehy o dievčatku Terke, kniha Mój tajný jednorožec či rôzne príbehy o zvieratkách. U chlapcov zase bodujú knihy zo série Traja pátrači, Grázlik Gabo, Babka gaunerka či Tigrí tím. Obľúbené sú aj knihy o detských pocitoch. Takou je napríklad kniha Lúbim Ťa od autorky Iryny Zelyk,“ dodala Lenka Fraňová, ktorá deťom s výberom vhodných kníh pomáha. Deti tak siahajú po knihách nielen v marci, ktorý je vyhlásený za mesiac knihy, ale počas celého roka.

Marec – mesiac knihy

Marec sa už odpradávná spája nielen s príchodom jari, obdobia, kedy sa príroda opäť prebúdzá k životu, ale aj s oddychom a relaxom pri čítaní kníh. S knihami ako s neutíchajúcim

Text a Foto: Tatiana Brezinská

Malí čitatelia s obľúbenými knihami

zdrojom vedomostí a informácií. Knihy sú bránou do sveta poznania. V minulosti knihy patrili do rúk len vzdelaným, vysoko postaveným ľuďom. Neskôr sa pohľad na knihy výrazne zmenil. Kniha sa stala predmetom, ktorý spájala ľudí rôznych vekových skupín, bez ohľadu na pohlavie či politické názory. Deti nahlas čítali verše z kníh počas vyučovania, študenti živo diskutovali o prečítaných knihách. Prečo si mesiac knihy pripomíname práve v marci? Marec - mesiac knihy bol prvýkrát v bývalom Československu vyhlásený v roku 1955 na počesť Mateja Hrebendu a ako snaha o udržanie a podporenie trvalého záujmu o knihy. Tento legendárny širiteľ slovenskej a českej knihy sa narodil aj zomrel v marci. Hoci bol slepý, natoľko miloval knihy, že sa mu stali osudom. Knihy zbieral, rozširoval a zachraňoval, donášal ich vzdelancom, posielal do škôl a inštitúcií. Tiež výrazne dopomohol s budovaním a rozširovaním knižníc. Na cestách Hrebenda zachraňoval knihy pred pálením, vyhodnením či roztrhaním a tým sa pričínal o vybudovanie knižníc.

Hrdí milionári budú nosiť tričko s týmto nápisom

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

DIVADIELKO GALÉRIA

PETER QUILTER:

OPONA HORE

RÉŽIA:
D. ARBETOVÁ

ÚČINKUJÚ:
L. ČEHÁKOVÁ, E. HLAVÁČOVÁ, D. JARÁBKOVÁ
L. LAPČÁK, KRATOCHVÍLOVÁ, J. TREBATICÁ

TECHNICKÁ SPOLUPRÁCA:
J. LAPČÁK, I. ŠELEPÁK

DIVADELNÁ SÁLA MsKS
7.3. 2023 o 18,00 h

PREDPREDAJ VSTUPENIEK V POKLADNI MsKS VSTUPNÉ: 5 €

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

KLUB PRIATEĽOV HUDBY

CYKLUS
JARNÝCH
ABONENTNÝCH
KONCERTOV

Zita SOPKOVÁ
klavír

Erik ROTHENSTEIN
saxofón

14.3. 2023
o 18,00 h

Výstavná sieň MsKS

Vstupné: 5 €

Lento Ad Astra

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

HUDOBNÁ SKUPINA

PREMENY

KONCERT

ŽENÁM

VSTUPNÉ: 2 €

VÝSTAVNÁ SIEŇ MsKS

21.3. 2023 o 18,00 h

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

Agentura NORDPRODUCTION nabízí
Velice úspěšnou divadelní komedii

KDYŽ SE ZHASNE

Mrazivá komedie, která knockoutuje vaše bránice...

HRAJÍ: Lukáš Langmajer, Ivo Šmoldas,
Miluše Bittnerová (alt. Světlana Nálepková),
Michaela Kuklová

DIVADELNÁ SÁLA MsKS

23.3. 2023 o 19,00 h

vstupné: 17 €

PREDAJ VSTUPENIEK ONLINE NA www.msks.sk A V POKLADNI MsKS

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

FÍHA tralala PESNIČKOVÁ ŠOU PRE NAJMENŠÍCH DIVÁKOV

DIVADELNÁ SÁLA MsKS 29.3. 2023 o 17.00 h
vstupné: 14 €

PREDAJ VSTUPENIEK ONLINE NA www.msks.sk A V POKLADNI MsKS

Mestské kultúrne stredisko Nové Mesto nad Váhom organizuje 29.4. 2023 zájazd do SND Bratislava na operu

Maria Stuarda

Gaetano Donizetti: **MARIA STUARDA**

19:00 h - 21:00 h

Opera SND v Bratislave nová budova SND, sála opery a baletu

Dve kráľovné, jeden trón.

Romantická opera v dvoch dejstvách
v talianskom jazyku, slovenské a anglické titulky.

Gaetano Donizetti napísal *Mariu Stuardu* v období, keď bol na vrchole svojej skladateľskej kariéry. A hoci v námetoch mnohých svojich diel podľahol čaru novej romantickej literatúry, s obľubou sa vracal do anglickej histórie ako k lákavému zdroju javiskovo efektných tém. Zaujal ho osud škótskej kráľovnej Marie v spracovaní Friedricha von Schillera, na rozdiel od predlohy sa však Donizetti vyhol politicko-náboženským témam. Ponechal však legendárnu fiktívnu scénu stretnutia Marie s Alžbetou. Výrazný dramatický konflikt, bohatý psychologický profil postáv, lyrické pasáže a skvelý príbeh s dvomi kráľovňami – rivalkami sú v sugestívnej inscenácii francúzskeho režiséra Gilberta Blina výpravným historickým operným divadlom.

Vstupné: 23 € vrátane dopravy

Kontakt:

Jana Švircová

prenájom priestorov MsKS a Spoločenského domu
oddelenie záujmovo-umeleckej činnosti, kurzov a klubov
Hviezdoslavova 4, 915 01 Nové Mesto nad Váhom
Tel.č.: 032/ 285 69 24; 0903 450 144
e-mail: prenajom@msks.sk

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

KURZY A KLUBY V MsKS - MAREC 2023

Občianske združenie G35

– najbližšie stretnutie bude v pondelok 13.3. o 14:00h v klubovni.

Združenie zrakovo znevýhodnených – najbližšie

stretnutie bude 6.3., následne každý pondelok o 9:00h v klubovni.

Klub včelárov – druhý pondelok v mesiaci od 17:00h v klubovni.

Klub filatelistov – vo štvrtky od 18:00h v klubovni.

A Klub (Anonymní alkoholicy) – každý párný štvrtok o 16:00h v klubovni.

Zdravotné cvičenie pre ženy – v utorky 17:00h – 18:00h a štvrtky 15:00h – 16:00h v miestnosti č.21.

Cvičenie pre ženy – každý pondelok a stredu o 18:30h v miestnosti č.21.

Joga v dennom živote – každý

pondelok

16:15h – 17:45h začiatocníci a mierne pokročilí

18:00h – 19:30h začiatocníci a mierne pokročilí stredu

17:00h – 18:00h joga proti bolestiam chrbta

18:15h – 19:45h začiatocníci a mierne pokročilí štvrtok

16:15h – 17:45h začiatocníci a mierne pokročilí

18:00h – 19:30h pokročilí

vo Výstavnej sieni.

Kruh pre prirodzenú pomoc v živote Slovensko – v utorok 14.3. o 15:30h v miestnosti č.3.

Bezplatná právna poradňa A. Ručkayovej – najbližší termín poradenstva bude 9.3. a 30.3. o 17:00h v miestnosti č.3

Kurz slovenského jazyka pre ukrajincov – prvé stretnutie: skupina B1 (začiatocníci) 6.3.2023 o 9:00h a 16:00h skupina B2 (pokročilí) 7.3.2023 o 15:00h v miestnosti č.3.

streda 1. o 19:00 h ASFK
DRUHÝ DYCH (MAISON DE RETRAITE)
Aby sa vyhol väzeniu, je 30-ročný Milann nútený vykonať 300 hodín verejnoprospešných prác v domove dôchodcov. Hoci sa necitil v spoločnosti starých ľudí príjemne, jeho povinnosť je pomáhať rezidentom i personálu so všetkým, čo príde. V priebehu týždňov sa však mladému odsúdencomi a skupinke dôchodcov podarí zblížiť a pomáhajú si navzájom.
FRA, komédia, 97 min., české tituly, MP 12+, vstupné: 6 €; FK 5 €

piatok 3., sobota 4. a nedeľa 5. o 19:00 h
CREED III CONTINENTAL FILM
Po ovládnutí boxerského sveta sa Creedovi dari v kariére aj v rodinnom živote. Keď sa jeho kamarát z detstva a bývalý boxerský talent Dame po dlhom treste vo väzení opäť objaví, túži dokázať, že si zaslúžil svoje miesto ringu. Stretnutie medzi bývalými priateľmi je viac než len boj.
USA, dráma, športový, 118 min., slovenské tituly, MP 12+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

sobota 4. a nedeľa 5. o 15:00 h FORUM FILM
BELLA A SEBASTIÁN: NOVÁ GENERÁCIA
Milovaná klasika o priateľstve malého chlapca a veľkého bieleho psa prichádza do kín v novom spracovaní.
FRA, rodinný, 96 min., český dabing, MP 12+, vstupné: 6 €; deti, študenti a seniory 5 €

sobota 4. a nedeľa 5. o 17:00 h CINEMART
INVALID (repríza)

piatok 10., sobota 11. a nedeľa 12. o 19:00 h
VILLA LUCIA BONTON FILM
Originálna kombinácia dvoch žánrov: romantická komédia a kriminálneho filmu. Silné charizmatické herecké obsadenie, prepracované kaskadérske scény a najmodernejšie digitálne technológie. Komédia o prvej láske a poslednej vlámačke.
SVK, komédia, akčný, 112 min., slovenská verzia, MP 12+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

sobota 11. a nedeľa 12. o 15:00 h BONTON FILM
ÚŽASNÝ MAURIC (THE AMAZING MAURICE)
Přefikaný hovoriaci kocúr Mauric sa dá dokopy s partičkou inteligentných potkanov, s jedným nie veľmi bystrým chlapcom a spolu vymyslia plán ako oslávať obyvateľov malého, ospalého mesta. V jeho podzemí sa však ukrýva

tajomstvo a Mauricov dokonalý podvod sa zmení na nečakané dobrodružstvo.
GBR, GER, animovaný, 93 min., slovenský dabing, MP 12+, vstupné: 6 €; deti, študenti a seniory 5 €

sobota 11. a nedeľa 12. o 17:00 h CONTINENTAL FILM
JACK MIMOUN A TAJOMNÝ OSTROV
Jackova kniha rozprávajúca jeho príbeh je bestsellerom a jeho televízny program láme rekordy v sledovanosti. Potom ho osloví tajomná Aurélie, ktorá dostane Jacka nevedomky späť do Val Verde, aby pomohol pri pátraní po legendárnom meči piráta La Busea.
FRA, komédia, 104 min., český dabing, MP 12+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

sobota 11. o 21:00 h CINEMART
VRESKOT 6 (SCREAM VI)
Pokračovanie kultovej hororovej série.
USA, horor, akčný, 120 min., české tituly, MP 15+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

streda 15. o 19:00 h FILMTOPIA
PLNÁ 6
Kamil Holán je aktuálne jedným z najlepších českých motocyklových pretekárov na prírodných okruhoch. Napriek tomu jeho materiálne možnosti a zázemie ani zďaleka nedosahujú úroveň svetových jazdcov. Kamil podľahol vášni rýchlosti a podriadiť jej svoj život i telo. Pohľad do každodennosti extrémneho pretekára odkrýva silu nečakaných podmienok úspechu. Dokážeme pochopiť, čo vrcholový športovec získava nasadením života a čo vyžaduje a prináša prekonávanie limitov?
CZE, dokument, 80 min., originálna verzia, MP 12+, vstupné: 6 €; FK 5 €

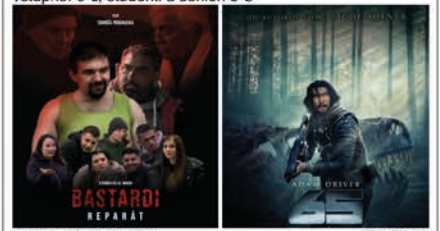
piatok 17. (ST), sobota 18. a nedeľa 19. o 19:00 h (SD)
SHAZAM! HNEV BOHOV CONTINENTAL FILM
Billy Batson a jeho súrodenci sú vrhnutí do boja o svoje superschopnosti, životy a osud ich sveta.
USA, akčný, sci-fi, 132 min., slovenské tituly + dabing, MP 12+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

sobota 18. a nedeľa 19. o 15:00 h CONTINENTAL FILM
MÚMIE (repríza)

sobota 18. a nedeľa 19. o 17:00 h MAGICBOX
BASTARDI: REPARÁT
Učiteľ Majer je prepustený z väzenia a ujme sa ho bývalý rímsky spolužiak Ivan. Ten denne bojuje proti drogám a rastúcemu násilliu. Chce, aby mu Majer pomohol s vzdelávaním v rímskom gete. Ich spoločným cieľom je znovu otvoriť školu, v ktorej Majer kedysi učil a istý čas aj

vedol. Keď bývalý mafiánsky boss Dostal zistí, že Majer je na slobode. Chce len pomstiť smrť svojho syna a vnuka.
CZE, dráma, komédia, 86 min., originálna verzia, MP 15+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

sobota 18. o 21:30 h ITA FILM
65
Kapitán futuristickej vesmírnej lode, stroskotá na neznámej planéte a s ním aj malé dievča. Miesto stroskotania je však Zem... pred 65 miliónmi rokov.
USA, sci-fi, thriller, 86 min., slovenské tituly, MP 12+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

streda 22. o 19:00 h ASFK
VELRYBA (THE WHALE)
Nákazlivý optimizmus je superschopnosťou Charlieho. Vidí v ľuďoch len dobro a v nás tak prebúda empatiu. Takmer tristo kilový osamelý učiteľ sa snaží nájsť cestu späť k svojej dcére. Pod ťarchou vlastných tráum sa len zložito vyrovnáva s minulosťou, uzavrel sa vo svojom byte, stresové situácie rieši prejedaním, ale na pôdoryse svojho trojzbového bytu je majákom dobra pre seba aj svoje okolie.
USA, komédia, dráma, 117 min., české tituly, MP 15+, vstupné: 6 €; FK 5 €

piatok 24., sobota 25. a nedeľa 26. o 19:00 h FORUM FILM
JOHN WICK 4
Za porušenie pravidiel kódexu stále na úteku a Komisia ho chce zlikvidovať za každú cenu. V štvrtjej kapitole John Wick možno konečne nájsť cestu von – využije ustanovenie kódexu, podľa ktorého dosiahne zmierenie, ak sa zúčastní jedného špeciálneho duetu.
USA, akčný, 169 min., slovenské tituly, MP 15+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

sobota 25. a nedeľa 26. o 15:00 h BONTON FILM
ÚŽASNÝ MAURIC (repríza)

sobota 25. a nedeľa 26. o 17:00 h MAGICBOX
BUĎ CHLAP!
Pavel si žije spokojný život v "mama hoteli". Na jednej akcii náhodne stretne svoju detskú lásku Terezu a prežije s ňou dobrodružnú noc no tá ho nepovažuje za skutočného muža. Preto sa rozhodne odísť do vycvikového tábora v Tatrách.
CZE, komédia, dobrodružný, 96 min., originálna verzia, MP 12+, vstupné: 6 €; študenti a seniory 5 €

760 / 760. VÝROČIE PRVEJ PÍŠOMNEJ ZMIENKY O NOVOM MESTE NAD VÁHOM

PROGRAM OSLÁV

trenčianske
múzeum

PIATOK 17. MARCA 2023

17.00 SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE

Príhovory

Prednášky: o. Michal Mária Kukuča OSB.: Sv. Benedikt a zrod mníšskeho hnutia

Kristína Danková: Svedectvo vzácneho dokumentu

(obsahový rozbor prvej písomnej zmienky o Novom Meste n. V.)

Miesto: Sobášna sieň, Komenského ul., Nové Mesto nad Váhom

18.00 NOVÉ MESTO NAD VÁHOM V ARCHÍVNYCH DOKUMENTOCH

Vernisáž výstavy a komentovaná prehliadka výstavou

(komisárka výstavy Kristína Danková)

Miesto: Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom

SOBOTA 18. MARCA 2023

10.00 DOPOLUDNIE V MÚZEU

Prednáška Martina Vincurského:

Benediktíni z kláštora v Pannonhalme a ich pôsobenie v Novom Meste n. V.

Miesto: Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom

10.30 KOMENTOVANÁ PREHLIADKA VÝSTAVOU

Sprevádza: Kristína Danková

Miesto: Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom

14.00 KOMENTOVANÁ PREHLIADKA PO NAJSTARŠÍCH SAKRÁLNYCH PAMIATKACH V NOVOM MESTE n. V.

Sprevádza: Juraj Malec

Miesto: rímskokatolícky kostol

18.30 SLÁVNOSTNÁ SVÄTÁ OMŠA

Liturgické slávenie budú viesť benediktíni z Kláštora

Premenenia Pána v Sapore.

Miesto: rímskokatolícky kostol

19.30 KONCERT GREGORIÁNSKEHO CHORÁLU

Gregoriánska schola pri Prepozitúre Narodenia Panny Márie

v Novom Meste nad Váhom

(Schola Gregoriana Praepositura Civitatis Novae)

Miesto: rímskokatolícky kostol

NEDEĽA 19. MARCA 2023

9.00 SVÄTÁ OMŠA ZA MESTO A JEHO OBČANOV

Miesto: rímskokatolícky kostol

Organizátor
Mesto Nové Mesto nad Váhom

Spoluorganizátori
Trenčianske múzeum v Trenčíne
Farnosť Nové Mesto nad Váhom
Mestské kultúrne stredisko
Nové Mesto nad Váhom

Umenie a tvorba sú pre Jána Šicka duchovnou potravou, radosťou i trápením

Text a foto: Monika Šupatíková | Foto: archív Jána Šicka

Ján Šicko počas svojej výstavy v Novom Meste nad Váhom

Umelecké diela akademického sochára Jána Šicka môžu priaznivci umenia obdivovať po celom svete. Množstvo svojich monumentálnych sôch vytvoril počas rôznych sympózií, no venuje sa aj komornej tvorbe. Jeho diela sa nachádzajú v zbierkach Slovenskej národnej galérie i novomestskej Galérie Petra Matejku. V tomto roku úspešný a uznávaný sochár oslávil svoje 75. narodeniny.

Chcel byť maliarom, je úspešným sochárom

Ján Šicko túžil byť maliarom, no náhoda spojená s jeho štúdiom ho priviedla k sochárstvu. „Hoci som chcel pôvodne ísť študovať grafiku na bratislavskú ŠUPKU, pre veľký počet záujemcov o tento odbor ma nakoniec nahovorili na rezbárstvo,“ uviedol Ján Šicko. Sochárskemu remeslu pričuchol už v rodine. „Môj strýko Rudolf bol umelecký rezbár. Mal som teda blízko k sochárskemu remeslu aj sochárskemu materiálu, akými nepochybne dodnes drevo je, napriek dnešnej explózii umelých materiálov, ktoré súčasní sochári radi používajú. Navyše obaja moji starí otcovia boli horári. Detstvo som prežil v prírode, v lesoch v Kálnici, kde sú moje korene z otcovej strany a v horárni v príjemnej Horčanskej doline, odkiaľ bola moja mama. Keďže som s rodičmi a bratom Mírom býval v Novom Meste nad Váhom, často som chodieval aj do ateliérov novomestských majstrov, maliara Viktora Bilčíka a sochára Milana Struhárika,“ zaspomínal si sochár. K drevu postupne pribudol kameň, ktorý sa stal neskôr v jeho tvorbe najpoužívanejším a najobľúbenejším a k rezbárskym dlátam pribudli kamenárske nástroje. „V socharine som sa nakoniec našiel a po maturite na ŠUPKE som pokračoval v štúdiu na VŠVU na oddelení monumentálneho sochárstva u profesora Jozefa Kostku a docenta Alexandra Trizuljaka. No

Domov (drevo, výška 2 m)

predtým som dva roky pracoval v Diele, na výstavnom ústredí, kde mojou pracovnou náplňou bolo inštalovať výstavy nielen slovenských umelcov, ale aj významných svetových sochárov a sochárk ako Henry Moor, Nicky de Saint Pale, Marta Panová, Alexander Calder. Boli to zlaté 60-te roky, kedy nastalo akési krátke politické rozvraženie a moderné malby i sochy významných svetových umelcov bolo možné vystavovať aj v socialistickom Československu, v Bratislave i v Piešťanoch. Som nesmierne rád, že som toto skvelé obdobie zažil. Veľmi ma v mojej tvorbe ovplyvnilo, no žiaľ, na koniec môjho štúdia sochárstva na VŠVU ma zastihla normali-

Z výstavy Ján Šicko - Sochy

Z výstavy Ján Šicko - Sochy

Osmózis, Južná Kórea (biela žula a obsidián, výška 9 m)

Dialóg, Portugalsko (žula, výška 3 m)

Z výstavy Ján Šicko - Sochy

zácia, ktorá sa podpísala aj pod nútený odchod mojich dvoch skvelých profesorov zo školy a nastal návrat k tvrdému socialistickému realizmu vo výstavnej aj vo vzdelávacej politike," pokračoval v rozprávaní Ján Šicko.

Obľubuje sochárske sympóziá

Novomestský rodák, akademický sochár Ján Šicko má na svojom konte množstvo monumentálnych sôch, ktoré obdivujú priaznivci umenia po celom svete, napríklad Alpha a Omega (Japonsko), Dialóg (Bulharsko), Úzka brána (Južná Kórea), Dialóg (Portugalsko). Zúčastnil sa viac ako 40 medzinárodných sochárskych sympózií na Slovensku, v Japonsku, v Južnej Kórei, v Nemecku, Švédsku, Portugalsku, Španielsku, Taliansku, Austrálii, v Novom Zélande, v Rumunsku, na Cypre a Bulharsku, kde zanechal svoje monumentálne sochy. „Sochárske sympóziá pre sochára veľa znamenajú. Je to tak aj so mnou aj preto, lebo moje vzdelávanie bolo zamerané práve na monumentálnu tvorbu, teda na diela určené do exteriéru, pod holé nebo a nie do kamennej galérie alebo na sekretár. Takéto monumenty vznikajú práve na sochárskych sympóziách. Ďalším významným dôvodom mojej obľuby v sympóziách je fakt, že vo svojom ateliéri by som len ťažko mohol vytvoriť veľkorozmerné sochy, ktoré som vytvoril práve vďaka pozvaniam na sochárske sympóziá, organizované väčšinou neďaleko prírodných zdrojov kameňa, blízko lomov, kde som mal často k dispozícii, nielen asistentov, ale aj v výkonné mechanizmy ako píly na kameň, žeriavy, bez ktorých sa veľké sochy ťažko realizujú,“ vysvetlil Ján Šicko. Spolu s jeho manželkou Jaroslavou Šickovou je tiež organizátorom 5 sochárskych sympózií na Slovensku (Dudince, Zlaté Moravce, Ozdin, Kalinovo). „Jedno z prvých sympózií, ktoré mi utkvelo v pamäti bolo v Mekke sochárstva, v talianskej Carrare, neďaleko kameňolomov na mramor, kde získaval materiál na svoje sochy najväčší zo sochárov všetkých čias, Michellangelo Buonarroti,“ podotkol. Podľa jeho slov, najlepšie zorganizovaných sympózií sa zúčastnil v Japonsku, v Austrálii a v Južnej Kórei.

Ján Šicko pri práci

Inšpirácie hľadá v Biblii i v krajine

Ján Šicko inšpirácie vo svojej tvorbe nachádza vo viere, v kresťanskej symbolike i v krajine. Pri námetoch na tvorbu sa opiera o témy, ktoré vyčíta z Biblie. Hľadá témy ako je napríklad Úzka brána, Jakobov rebrík a ďalšie. Má pocit, že symboly sú známe. Hoci dnes už mnohí mladí ľudia nevedia čo znamená napríklad Úzka brána, spolieha sa, že vyvolá u nich zvedavosť. Často tvorí Portály a Brány, ktoré sa stávajú nositeľmi duchovnej energie a nových významov. „Mojou snahou bolo a je, aby moje sochy a ich motívy či symboly reflektovali moje duchovné východiská. Veľa pracujem so symbolmi písmen Alf a Omegy, kríža, ale aj komunikácie človeka s človekom, či dialógu s Bohom, s prírodou,“

Z výstavy Ján Šicko - Sochy

povedal Ján Šicko. V jeho tvorbe rezonujú základné témy ako sú príroda, zem, človek, prelínajúce sa vo vzájomnej symbióze. „Veľa mojich sôch a ich tvaroslovie nesie stopy prostredia, z ktorého som vzišiel, z Považia. Moje diela totiž často evokujú architektonické prvky. Je to spôsobené snád mojimi intenzívnymi spomienkami na hrady, ku ktorým som v okolí môjho rodného mesta ako chlapec rád chodieval na túry. Tiež chrámy a ich brány, ktorých má môj kraj, okrem spomenutého množstva hradov (vlastne často žiaľ už len ich ruín), tak mnoho. Ale pozorný divák v mojej tvorbe nájde aj meandre Váhu, ktorý bol v detstve mojou Missisipi. Inšpirujú ma moje spomienky na detstvo, ale aj emócie, ktoré prežívam, vzťahy medzi ľuďmi i príroda,“ priblížil Ján Šicko. „Umenie a tvorba sa mi stali každodennou súčasťou života, duchovnou potravou, radosťou i trápením,“ vyznal sa sochár.

Tvorí z kameňa, dreva, kovu i hliny

Autor sa venuje komornej i monumentálnej sochárskej tvorbe, predovšetkým z kameňa, pálenej hliny, kovu ale aj dreva. Pracuje s náročnými kamennými materiálmi akými sú žula a mramor, ktoré v jeho tvorbe prevládajú.. V každom z materiálov sa však skrýva iná duša, ktorú umelec zázračne oživuje. V každej jeho soche je ukrytý jej príbeh. „Pri tvorbe sôch začínam kresbou. Robím si rôzne skice. Keď nápady prichádzajú, tak ich zachytávam na papieri. Samozrejme, potom to je dvojrozmerná záležitosť. Keď ma zaujme nejaká kresba, tak zoberiem kus hliny, plastelíny či sadru a skúsím si to robiť do priestoru, lebo tam je také nebezpečie, že keď človek vychádza len z kresby, tak nezvládne priestor a zostane to reliéfne ploché. Niekedy mi trvá aj tri roky kým pochopím kresbu a pustím sa do priestorovej práce a do nejakého materiálu. Iné je to na sympóziách, tam som limitovaný časom. Niekde som bol šesť týždňov, mesiac či dva mesiace. Tam som bol tlačенý časom,“ pokračoval

Trojica (drevo, intarzia kost, mramor a jantár, priemer cca 80 cm)

Z výstavy Ján Šicko - Sochy

sochár. Tvorba Jána Šicko je desaťročia kompaktná a vo svojej filozofii nemenná. Jeho sochy sú odkazom budúcim civilizáciám. „Mám troch synov Šimona, Jána a Filipa, všetci vyštudovali umenie, najmladší je tiež sochár. Verím, že prevezme raz sochársku štafetu odvíjajúcu sa od jeho starej matky Jaroslavy a jeho otca i matky a verím, že ak nie iní, tak aspoň moji synovia a vnuci pochopia správne moje odkazy a posolstvá vložené do sôch a posunú ich ďalej,“ povedal Ján Šicko. Názvy na jeho sochách sú nadčasové. „Niekoľko je ťažko pretransformovať ideu sochy do slovného pomenovania. Vychádzam najmä zo svojich asociácií na symboly a tvary, ktoré evokujú hmotu sochy, ale aj z univerzálnych archetypov,“ doplnil.

Vytvoril autoportrét

Ján Šicko vytvoril aj svoj autoportrét. „Autoportrét je z javorového dreva v kombinácii s kameňom. Rád kombinujem tieto moje dva nosné sochárske materiály, ktoré vyjadrujú moju fyzickú i duchovnú rovinu. Teda nejde len o akúsi fyziologickú podobu, ale aj o môj vnútorný autoportrét. Drevo je mäkké, hreje, je poddajné a kameň je tvrdý, vyjadruje pevnosť a stálosť,“ vysvetlil. Kvalitou a významom svojej sochárskej tvorby patrí Ján Šicko medzi našich najvýznamnejších sochárov. V porovnaní s ostatnými slovenskými sochármi má v zahraničí umiestnených aj najviac monumentálnych sôch. Najväčšia socha, ktorú autor vy-

tvoril z bielej žuly a čierneho obsidiánu je vysoká 9 metrov, pomenoval ju Osmózis a nachádza sa v Južnej Kórei. „Medzi sochami mám aj také najobľúbenejšie, o ktorých si myslím, že sa mi podarili, ale veľa vecí je aj takých, kde by som ešte robil korekcie. Nie som rád, keď mám pocit, že dielo je definitívne dokončené. To akosi obchádzam. Chcem aby každé dielo bolo také, že ešte sa dá na ňom niečo robiť. Na monumentálnych sochách, ktoré sú odo mňa vzdialené tisícky kilometrov by som však ťažko niečo dokázal zmeniť, ale mám tendenciu, podobne ako každý umelec, stále svoje diela zdokonaľovať, čo ma vlastne ženie k dokonalejšej tvorbe,“ podotkol. Ján Šicko sa spolu s manželkou venuje aj arteterapii. „K arteterapii ma priviedla moja manželka, ktorá sa jej popri vlastnej tvorbe venuje už dlhé roky. Obom nám priniesla obohacujúce stretnutia s ľuďmi boriacimi sa s rôznymi postihnutiami a otvorila nám novú dimenziu nášho povolania – poslania, kedy sa umenie stáva nielen estetickým fenoménom, ale aj prostriedkom pomoci bližnému na jeho neľahkej životnej ceste. V arteterapii je pre nás dôležitejší človek, vzťah, proces tvorby, ako samotné umenie,“ dodal na záver.

Sochár Ján Šicko vytvoril svoj autoportrét

Akademický sochár Ján Šicko sa narodil v Novom Meste nad Váhom 8. februára 1948. V rokoch 1963 – 1967 študoval v Škole umeleckého priemyslu v Bratislave, v oddelení rezbárstva u profesorov Korškoša a Drexlera. V rokoch 1969 – 1975 študoval na Vysokej škole výtvarných umení, v oddelení monumentálneho sochárstva u profesorov Štefunku, Trizuliaka a Kostku. V roku 1977 začal pedagogicky pôsobiť v Škole umeleckého priemyslu v Bratislave, v oddelení rezbárstva. V rokoch 2001 – 2015 pedagogicky pôsobil v Akadémii umení v Banskej Bystrici, kde viedol Ateliér Socha – objekt – exteriér. Neskôr hosťoval na univerzitách v USA a v Izraeli. Zúčastnil sa viac ako 40 medzinárodných sochárskych sympózií. Svoje diela vystavoval na viac ako 40 samostatných výstavách doma i v zahraničí. V roku 2000 založil spolu s Jaroslavou Šickovou občianske združenie Terra terapeutica a v roku 2010 Inštitút pre vzdelávanie v arteterapii. Žije a tvorí v Bratislave.

V novomestských školách ožil Milan Rastislav Štefánik

Filip Kotian ako M. R. Štefánik navštívil žiakov ZŠ

Medzi žiakov a študentov novomestských škôl zavítal Milan Rastislav Štefánik. Vďaka zapožičanej replike generálskej uniformy sa na neho premenil gymnazista Filip Kotian. Najskôr, počas dňa otvorených dverí sprevádzal uchádzačov o štúdium v gymnáziu, ktoré je pomenované práve podľa tejto významnej osobnosti. Neskôr navštívil dve základné školy, aby so žiakmi besedoval.

Potulky s Milanom

V Novom Meste nad Váhom ožila jedna z najväčších postáv slovenskej a československej histórie, Milan Rastislav Štefánik. Filip Kotian, študent tretieho ročníka v Gymnáziu M. R. Štefánika si obliekol repliku generálskej uniformy a vybral sa medzi študentov gymnázia a žiakov základných škôl. Dlhé hodiny počas niekoľkých dní sa tak pohyboval po chodbách a triedach škôl. Slovenského politika, diplomata, vedca a astronóma pripomínal nielen vďaka uniforme, ktorú mal oblečenú, ale aj svojou vizážou, chôdzou, postojom i diplomatickým správaním sa. „V spolupráci s kolegami a vedením školy sme chceli deň otvorených dverí v našom gymnáziu zorganizovať netradičnou, zážitkovou a pre verejnosť pútavou formou a zároveň tak odprezentovať predmety, ktoré učíme a aktivity pre žiakov, ktoré organizujeme. Celému dňu sme chceli dať nejakú myšlienku, nájsť niečo, čo by spájalo všetky predmety a aktivity. Napadla mi osobnosť Milana Rastislava Štefánika, ktorého meno nesie aj naša škola, pretože bol širokospektrálne zameraným a jazykovo vybaveným človekom, politikom, diplomatom, vedcom, vynálezcom, cestovateľom, fotografom, spisovateľom, dobrodruhom, astronómom. Práve v jeho osobe som videla to spojivko, cez ktoré by sme dokázali prepojiť všetky naše aktivity a zorganizovať Potulky s Milanom,“ povedala Alexandra Malovcová.

Filip Kotian počas Potuliek s Milanom

Text: Monika Šupatíková | Foto: archív škôl

Študent gymnázia sa preobliekol za Štefánika

Úlohy stvárnenia osobnosti Milana Rastislava Štefánika sa výborne zhostil gymnaziálny tretiak Filip Kotian. „V škole ma oslovila pani profesorka Malovcová, či by som sa počas dňa otvorených dverí preobliekol za Milana Rastislava Štefánika a sprevádzal po škole budúcich záujemcom o štúdium v gymnáziu. „Ponuku som prijal rád. Pripravil som si text, rôzne informácie a zaujímavosti. Už dávnejšie som o Milanovi Rastislavovi Štefánikovi čítal aj knihu,“ uviedol Filip Kotian, ktorý má históriu veľmi rád a prirástla mu k srdcu aj vďaka hodinám s pani profesorkou Malovcovou. Práve ona Filipa oslovila k stvárneniu tejto úlohy. „Filip mi Štefánika pripomína svojím výzorom. Je to študent, ktorý má záujem o históriu, má rád cestovanie, kultúru a je veľmi rozhladený,“ podotkla Alexandra Malovcová. O zapožičanie kostýmu generálskej uniformy sa postarala Lenka Fraňová, učiteľka zo ZŠ na Tematínskej ulici. „Presnú repliku generálskej Štefánikovej uniformy som zapožičala z Matice slovenskej v Martine. Oslovila som predsedu Matice slovenskej. Celá uniforma je veľmi vzácna. Divadelný odbor Matice slovenskej ju využíva počas edukačných divadelných predstavení,“ uviedla Lenka Fraňová, ktorá sa teší z toho, že práve túto aktivitu v Matici slovenskej vyhodnotili za zaujímavú a uniformu zapožičali.

Repliku uniformy zapožičala Matica slovenská

Generálska uniforma sadla Filipovi Kotianovi ako uliata a Milana Rastislava Štefánika v nej dokonale stvárnil. „Uniforma bola ušitá v Českej republike. Zatiaľ na nej chýbajú všetky repliky jeho ocenení. Tie sa budú získavať postupne. Jedná sa o repliku originálneho dizajnu francúzskej generálskej uniformy. Súčasťou sú aj čizmy a opasok s typickým popruhom cez plece. Najväčšou vzácnosťou je červená brigadirka, vyšívajú zlatými niťami, ktorá bola vyrobená vo Francúzsku,“ prezradila Lenka Fraňová. „Uniforma mi sadla veľmi dobre, dokonca aj čizmy mi boli akurát. Problém bol len s opaskom, ktorý bol trochu väčší a museli sme sa vynásť pri jeho zapínaní,“ usmial sa Filip Kotian. Gymnázium M. R. Štefánika a ZŠ na Tematínskej ulici spolupracujú pri rôznych aktivitách. Tak tomu bolo aj pri Potulkách s Milanom. „Zlúčili sme dve myšlienky. Zorganizovať deň otvorených dverí a zároveň v tomto období sme v spolupráci s Ivetou Antalovou v našej škole začali cyklus vzdelávania pre deti prvého stupňa ZŠ o slovenskej a československej histórii. Tu sme plánovali využiť aj Štefánikovu uniformu, pretože práve v tomto období sa zaoberáme aj osobnosťou Milana Rastislava Štefánika. Tak sme ochotne spolupracovali práve s gymnáziom,“ priblížila Lenka Fraňová.

Deti rozprávali Štefánikovi o jeho živote

Úlohou Filipa Kotiana prežechávaného za Milana Rastislava Štefánika bolo absolvovať niekoľko stretnutí so žiakmi druhého až štvrtého ročníka ZŠ a odpovedať deťom na množstvo ich otázok. Navštívil tak žiakov v ZŠ na Tematínskej ulici i štvrtákov v ZŠ na ulici kpt. Nálepku. „Úlohy sa zhostil s veľkým nadhľadom, deti pozorne počúvali a s prehľadom a ľahkosťou odpovedal na každú ich otázku,“ skonštatovala Alexandra Malovcová. „Filip

Kotian je veľmi distingvovaný a vzdelaný mladý muž, až tak aristokraticky pôsobiaci, ktorý veľmi dobre znázornil Štefánika. Ako Milan Rastislav Štefánik dával priestor deťom rozprávať. Prišiel medzi deti a tie mu rozprávali čo všetko o ňom vedia,“ doplnila Lenka Fraňová. Počas návštev v ZŠ ho slovom sprevádzala Iveta Antalová. Podľa slov Lenky Fraňovej, deti boli veľmi zvedavé i úprimné. Napriek tomu, že deti majú už množstvo vedomostí o Štefánikovi, jeho návšteva ich prekvapila. „Keď som prišiel do triedy medzi deti, reagovali veľmi prekvapene. Pýtali sa ma, že ako je možné, že som prišiel za nimi, keď som už mŕtvy. Pýtali sa ma, či som duch. Ale zaujímalo ich aj ako sa dala tvoriť armáda počas vojny, koľko som mal súrodencov a ako sa volali, ktorého som mal najobľúbenejšieho,“ povedal Filip Kotian. Deti sa počas stretnutia

zaujímali aj o všetky Štefánikove vynálezy, jeho najobľúbenejšiu myšlienku, jeho cestu na Tahiti, markízu Giulianu Benzoni i rodičov. Rozprávali mu o Mohyle Milana Rastislava Štefánika na Bradle. Tiež ich zaujímal architekt Dušan Jurkovič.

Štefánik ako vzor pre mladú generáciu

„Stvárníť československého hrdinu Milana Rastislava Štefánika bola pre mňa veľká česť. Zároveň to bol veľmi dobrý pocit, preobliecť sa za neho a sprostredkovať o ňom informácie študentom a deťom. Ja vnímam Milana Rastislava Štefánika v prvom rade ako najväčšieho Slováka, zástancu slovenského národa v histórii. Bez neho by sme nemali ani vlastný štát a Slováci by určite neboli takým hrdým národom. Štefánik sa nedal odradiť ničím a nikým. Bol cielavedomý, nebo-

jácny, vytrvalý a dosiahol tak obrovské úspechy,“ vyznal sa Filip Kotian. Podľa Lenky Fraňovej sa už žiaci prvého stupňa ZŠ stretávajú zo životom a osobnosťou Milana Rastislava Štefánika. Hoci tretiaci a štvrtáci sa o ňom učia na vlastivede, ona ho rada spomína žiakom už od prvého ročníka. Mal by byť vzorom a fascinujúcou osobnosťou aj pre súčasnú mladú generáciu. „Som veľmi rada, že práve takýmto spôsobom si ho deti zažili a mohli sa dotknúť jeho uniformy. Moja trieda je trieda Malého princa a máme takú paralelu práve medzi nimi dvoma. Štefánika majú deti navrhované ako nášho hrdinu v zmysle: Nepoddám sa, idem za svojím snom a môžem dosiahnuť čokoľvek. Chcela by som, aby deti vždy verili samé seba a nevzdávali sa. Ak budú veriť svojím snom a pôjdu za nimi, môžu dokázať všetko,“ dodala Lenka Fraňová.

Z Trenčína s literárnymi oceneniami

redakcia

Ešte koncom minulého roka sa v priestoroch knižnice Milana Rešetku v Trenčíne uskutočnilo vyhodnotenie 30. ročníka literárnej súťaže - Studňa sa tajne s dažďom zhovára. Súťažilo sa v kategóriách na voľnú tému, ale aj na predpísanú. Tou bola spomienka na 200. výročie narodenia Janka Kráľa a tiež spomienka na našich národovcov, ktorá sa niesla v duchu pravých skutkov vykonaných v tom správnom čase.

Práce posudzovala odborná porota zložená z členov Spolku slovenských spisovateľov. Práve v tejto predpísanej kategórii zvíťazili aj sestry Ďurčové – Judita získala za prózu 1. miesto a Edita za svoju prózu Cenu predsedu poroty. Obe teda domov odchádzali hrdé a spokojné, ako opäť dôstojne reprezentovali Nové Mesto nad Váhom. Spoločnosť im na súťaži robila aj Marta Viteková, ktorá v kategórii voľnej tematiky získala za prózu Cenu primátora mesta Trenčín.

Duchovné slovo

Blažej Čaputa, dekan

O čo mi ide? alebo 40 dní v znamení popola

Na veži farského kostola máme tri zvony, ktoré nás denne zvolávajú k modlitbe a liturgii. Pred pár dňami sme menili ich kovové srdcia za nové, aby zvonili krajšie. V dňoch veľkonočného Trojdnia však naše zvony zmlknú. Ich chýbajúci hlahol nás chce upozorniť, že zo všetkého najdôležitejšia je zmena toho jedného srdca - v mojej hrudi.

A práve o to ide v štyridsaťdňej dobe pôstu. Zaujímavé - na jar všetko v prírode pučí a my si na Popolcovú strediu sypane popol na hlavu! Symbol pokánia a odumierania. Ale to preto, aby z popola vyrástol nový, radostný život. Zmena srdca však nie je jednorazová záležitosť, ale náročný proces a ten chce čas.

V mužskom svete vznikla zaujímavá iniciatíva s názvom Exodus 90. Sú to 90-dňové duchovné cvičenia založené na troch pilieroch: modlitba, askéza a bratstvo. Každoročne sa ich zúčastňuje vyše 30 000 mužov

z celého sveta. Na prvý pohľad to vyzerá drsne: Jedlo len trikrát denne. Studená sprcha. Pravidelné cvičenie. Žiadny internet a televízia. Žiadny alkohol. Hodina modlitby denne. Aj o tom je Exodus 90. Ale aj o objavoch v modlitbe, spoločenstve mužov a Božích dotykoch. Je to akási cesta. Podobne ako Izraeliti vyšli z krajiny otroctva, čo nazývame latinským výrazom „exodus“, a kráčali púšťou k zaslúbenej slobodnej zemi, aj my potrebujeme vyjsť z krajiny svojich zlovykov, zo svojich zabehaných kolají, sebeckva a nechať sa Bohom viesť k novému životu.

Nechajme sa aj my inšpirovať. Obdobie pôstu môže byť mojím osobným exodom z otroctva k vnútornej slobode. Urobme pre to niečo konkrétne. Tých štyridsať dní v znamení popola je cestou k hlbokjej veľkonočnej radosti. Nepremárnime ich!

Obnova interiéru farského chrámu

Blažej Čaputa, dekan

V našom meste máme historicko - umelecký unikát, aký asi nemá obdobu v strednej Európe. Na klenbe a stenách gotického chrámu Narodenia Panny Márie sa nachádza, talianskymi umelcami vytvorená, nezvyčajne bohatá štuková a malebná výzdoba. Barokový skvost s veľmi intenzívnou koncentráciou krásy v malom priestore. Majster reštaurátor, expert na obnovu štukovej výzdoby, sa mi priznal: „Niekedy, keď som v chráme sám, tak len zakloním hlavu, dívam sa na klenbu a žasnem.“

V januári 2023 sme začali realizovať projekt reštaurátorskej obnovy interiéru tohto nášho farského chrámu, presbytéria - čiže priestoru určeného pre oltár a kňazov (slovo presbyter v latinčine znamená kňaz). Prvou fázou bola kompletná obnova elektroinštalácie podľa súčasných noriem, následne bolo postavené lešenie a zložené niektoré drevené barokové sochy z hlavného oltára, ktoré by bránili prácam. Nasledovať bude fáza čistenia malieb a štúk, čo bude veľmi prácne a zdĺhavé.

Ale tešíme sa, že raz tento unikátny a ducha povznášajúci priestor ožije farbami, tvarmi a zaskvie sa po storočiach novým jasom. Na oslavu Boha i pre radosť a povzbudenie človeka.

Foto: archív Prepoštolského kostola v NMn.V

Novomestský výtvarník Viliam Polák jubiluje

redakcia

Mgr. Viliam Polák sa narodil v Bratislave 22. marca 1953 ale už o rok sa jeho otec, geológ s rodinou vrátil do rodného domu na námestí v Novom Meste nad Váhom. V roku 1977 Viliam Polák vyštudoval Pedagogickú fakultu UK v Trnave a svoje pedagogické zručnosti uplatnil pôsobením vo výtvarnom odbore ZUŠ J. Kréna (2005 – 2007). Predtým však pracoval ako výtvarník (od 1978) a neskôr vedúci odboru Propagácie a marketingu (od 1990) vo VÚMA v NMnV.. Od roku 2007 bol vedúcim kina Považan v MsKS.

Vo výtvarnej tvorbe sa prezentoval pozoruhodným maliarskym dielom a kvalitnou umeleckou fotografiou na mnohých individuálnych a kolektívnych výstavách na Slovensku, v Taliansku, Poľsku i v Japonsku. Svojimi dielami dôstojne reprezentuje doma aj vo svete Slovensko, aj naše mesto. Ako člen Spolku výtvarníkov Slovenska sa tiež pravidelne zúčastňuje na jeho aktivitách a prezentáciách.

Nezanedbateľný priestor u Viliama Poláka zaujímajú aj rozmanité editorské aktivity, príprava a vydávanie vlastivedných monografií a mimoriadne kvalitných výtvarných katalógov. Novomestskej verejnosti môžeme pripomenúť jeho výtvarný dizajnérsky vklad do významných publikácií Monografia Nového Mesta nad Váhom 1 a 2 (2010, 2013), vlastivednej monografie Beckov 1 (2006) a vlastivednej monografie Kočoviec pod názvom História obce Kočovce (2022). Publikácie okrem komplexného grafického dizajnu obohatil aj svojimi fotografiami a ilustráciami. Posledné menované zabezpečil aj vydavateľsky.

Celoživotný záujem Viliama Poláka o divadelné a filmové umenie, a aktivity vo Filmovom klube kina Považan, prirodzene vyústili do tvor-

by videoartu, videoklipu a významnou súčasťou jeho tvorivých aktivít sa stala aj spolupráca s architektmi v oblasti interiérového dizajnu a scénického výtvarníctva.

Viac o jeho tvorbe sa dozvieme v pripravovanom článku.

Dragon Fly, akryl

Námestie svätej Alžbety

Milan Hurtík | Ilustrácia: Jozef Janiska

Bola to udalosť. Natáčanie filmu je vždy príťažlivá vec. Filmármi vytvorená dobová atmosféra starého námestia nás zrazu preniesla do vojnových rokov Slovenského štátu. Židovské obchody a obchodíky, zlatníctvo, holičstvo, lekáreň... nápisy Grunbaum, Hertzog, Hauptman... Žlté Dávidove hviezdy na kabátoch. S malými dekoratívnymi úpravami a nasvietené obrovskými reflektormi sa novomestské námestie stalo Námestím svätej Alžbety z rovnomenného Jašíkovho románu.

V úctivej vzdialenosti sme pozorovali režiséra, ktorý z malého dreveného pódia megafónom udeľoval príkazy, posúval postavy i postavičky a pripravoval večerné natáčanie. Poznal som tú scénu z knihy. Hlavný predstaviteľ v snahe zachrániť milovanú židovku - hrala ju dievčensky pôvabná Emília Vášáryová - sa rozhodne vykradnúť zlatníctvo, aby mohol podplatiť jej prekrstene a zachrániť tak život.

Do výkladu pod veľkým nápisom Weisman vložili tenké sklo, aby si hrdina príbehu Igor pri rozbití nerozrezal ruku. Kamera, posúvajúca sa na koľajniciach, zachytávala letný podvečer. Popred starobylú budovu múzea a radu obchodov sa špacírovali nemeckí ofieri, slovenskí vojaci, paničky v dobových klobúkoch i výrastkovia so širokými pumpkami. Tento kolorit presvedčivo dofarboval Melencových automobil z tridsiatych rokov, ktorý tvorcovia filmu použili ako vhodnú kulisu. Starý pán Melenc si tak zahral v pouličnom ruchu a dostal celkom slušne zaplatené.

My chalani sme všetko zvedavo okukovali s tichou nádejou, že sa nám nejaký podarí dostať sa do filmu, ale vybrali len niekoľkých. Z našej rodnej Hviezdoslavovej si mali zahrať dvaja šťastlivci. Frajer Jožo, ktorý v našej uniforme mladého nemeckého dôstojníka zažíval svoju hviezdnu slávu a nenápadný Laco v podstatne skromnejšom postavení radového vojaka na vychádzke. Jožo sa však od slávy a dobroty nevedel vpratať do kože. V nestráženej chvíli vyliezol na režisérov hambálek a do megafónu nefal-

šovanou novomeštinou zakričal na Laca: - Pucák moj, ke mne! - Režisér, vysvetľujúci niečo Milke Vášáryovej, sa v okamihu otočil a razanciou akčného hrdinu Jožových päť minút životnej šance na slávu nekompromisne ukončil. Parádna brigádirka s nemeckou orlicou sa po zauchu, ktoré mu strelil, kotúľala dobré štyri metre. Takto prišiel Jožo z našej ulice celkom isto o filmovú kariéru. Ako som mu pred tým závidel, tak by som s ním po tej exekúcii nebol menil ani za nič.

Film som videl a dodnes ho mám uložený vo svojej kino zbierke. Som presvedčený, že žiadne iné ako to naše by tým filmovým námestím ani byť nemohlo. Keby bolo na mne, premenoval by som ho na Námestie svätej Alžbety.

V Slovenskom pohári bez medaily

redakcia, fb/VK | Foto: archív VK

Koncom januára sa vo volejbalovej Extralige žien začali boje v nadstavbovej časti. Hráčky VK Nové Mesto nad Váhom bojujú o konečné umiestnenie v druhej skupine o 5. - 8. miesto.

Počas ligových zápasov si zverenkyne trénera Juraja Šujana počas jedného víkendu splnili povinnosť a predstavili sa aj v semifinále Slovenského pohára. Po prehre s VKP Bratislava 1:3 už do ďalších bojov o medaily nezasiahli. „Na tento zápas sme sa pripravovali dlhší čas, čo sa ukázalo hlavne v prvom sete. Súpera sme prekvapili, dodržali našu taktiku a vyhrali. Avšak od druhého setu súper zvýšil obrátky a aj napriek našej bojovnosti sme nedokázali zápas ukončiť výhrou. Prehra nás mrzí, no zo zápasu sme mohli odísť so vztýčenou hlavou po dobre predvedenom výkone,“ uviedla najlepšia hráčka VK v semifinále smečiarka Viktória Veliká.

1. kolo: VK Nové Mesto nad Váhom – ŠVK Pezinok 3:0
2. kolo: Volley Project UKF Nitra – VK Nové Mesto nad Váhom 1:3
3. kolo: VK Nové Mesto nad Váhom – VA UNIZA Žilina 3:1
4. kolo: VK Nové Mesto nad Váhom – VK Pirane Brusno 0:3
5. kolo: VK Prešov – VK Nové mesto nad Váhom 1:3

Trojica hráčov VK Juraj Šujan, Jakub Slovák a kapitánka extraligového tímu Denisa Martáková majú za sebou ďalší kondičný tréning v Centre FST. Tentokrát i za účasti reprezentačného trénera plážového volejbalu Dušana Lapoša.

Po príprave prichádzajú súťažné zápasy

redakcia | Foto: archív AFC

Hráči všetkých vekových kategórií AFC začali začiatkom januára 2023 prípravu na odvetnú jarnú časť súťaže. Počas zimných mesiacov mali všetky kategórie stanovený tréningový plán, ktorý bol doplnený o prípravné zápasy či doplnkové tréningové metódy ako napríklad spinning, posilňovňa či rehabilitačné procedúry. Mládežnícke tímy boli posilnené novými nádejnými hráčmi a na trénerských pozíciách sa tiež udiali kozmetické zmeny.

Najmenšie vekové kategórie prípravky (U6, U7, U8, U9, U10 a U11) odohrali množstvo prípravných zápasov či turnajov.

„Do prípravy A tímu na jarnú časť sa zapojili aj naši dorastenci (Šupka Jakub a Oravec Adam), ktorých by sme chceli zapracovať do A mužstva budeme veľmi radi pokiaľ ich bude čo najviac.

V mládeži majú vytvorené výborné podmienky, aby sa mohli zdokonaľovať a boli zapojení do A mužstva,“ dodal manažér mládeže Miroslav Ostrenka.

V sobotu 4. marca sa 16. kolom začne jarná časť 3. ligy. AFC Nové Mesto nad Váhom cestuje na prvý zápas odvetnej časti na bratislavský Inter (14.00 h). O týždeň neskôr si cestu do Bratislavy zopakuje, keď si zmeria sily s Vračkou (14.00 h). Do tretice pocestuje na ihrisko súpera do Kalnej nad Hronom v zápase 18. kola s výkopom o 14.30 h. Doma sa prvýkrát na jar predstaví až 25. marca o 14.30 h v zápase s Častkovcami.

Výsledky prípravných zápasov A mužstva:

AFC – Spartak Kvašov 2:0, Tr. Stankovce – AFC 2:6, AFC – FK Beluša 1:2, AFC – Slavoj Boleráz 3:1, AFC – FK Dubnica 2:0, AFC – ČSK Uherský Brod 0:1, AFC – MFK Vrbové 1:2, AFC – Z. Moravce B (skončilo sa po uzávierke)

Odišli :

Marček – ukončil aktívnu hráčsku kariéru
 Valachovič – ukončené hostovanie (nové pôsobenie v Rakúsku)
 Kravárik – ukončené hostovanie (nový klub MFK Vrbové)
 Šupka Pavol – ukončil aktívnu hráčsku kariéru (zostáva v klube AFC ako manažér klubu)
 Belko - ukončené hostovanie (zatiaľ bez klubu)

Michal Živčic počas prípravného zápasu

Prišli :

Valík Jakub - MŠK Púchov
 Buček Filip - hostovanie z Častkoviec
 Behúl Lukáš - hostovanie z Podolia
 Koberčík Lubomír - hostovanie z Malženíc
 Myskiv Vladyslav - hostovanie z Nedeđu

Súpiska a realizačný tím pre jarnú časť sezóny

Šebek Lukáš, Živčic Michal, Múdry Ivan, Šebek Martin, Buček Filip, Parcaň Jakub, Šimurka Mário, Igaz Marek, Druha Lukáš, Válik Jakub, Tuka Ján, Behúl Lukáš, Jambor Roman, Floriš Daniel, Prelec Alexander, Myskiv Vladyslav, Štefanka Denis, Kobrečík Lubomír

Tréner: Karhan Miroslav

Asistent trénera: Kováč Jozef

Manažér klubu: Šupka Pavol

Vedúci mužstva: Boško Norbert

Masér mužstva: Igaz Martin

Cukríky

Lesklý kabátik ho skrýva.

Šuchoce - to sa odokrýva.

Usmieva sa na nezbedník,
neodolá mu veru nik.

Pralinka či sladké želé,
všetky chutia ozaj skvele!

Jeden, druhý, ba i tretí.

Zbadali cukríky deti.

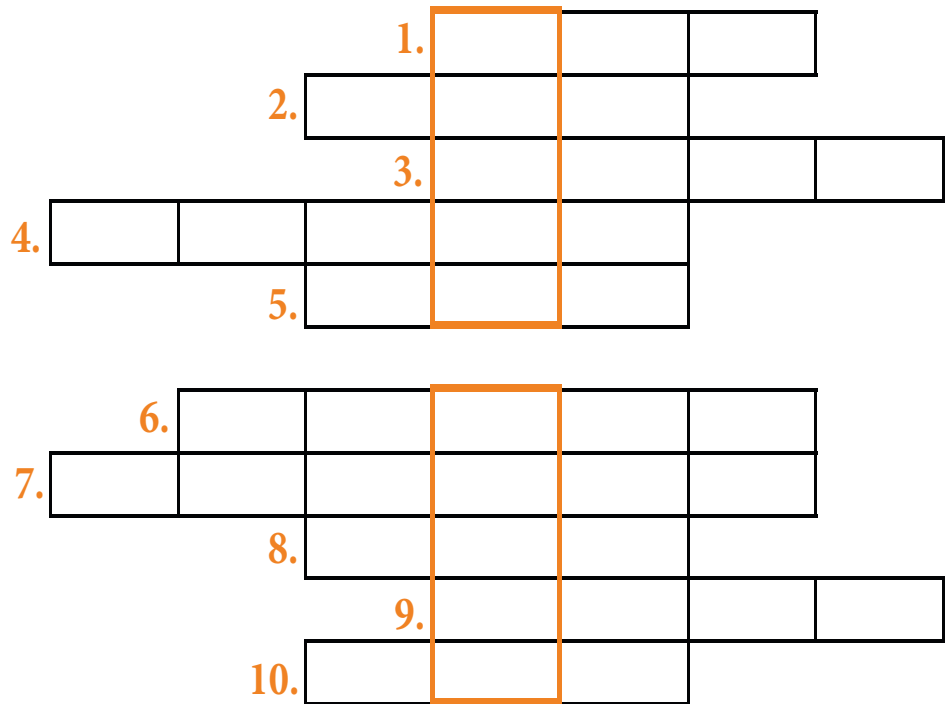
Slinky sa im zbiehajú,

Šup - a už ich cumľajú.

Jarmila Foltánová

TAJNIČKA PRE DETI

Správna odpoveď:
Jarmé kvety

1. letný mesiac
2. spoločenská hra pre dvoch
3. plávajú vo vode
4. časť izby - múr inak

5. používa sa na pranie
i na tvarovanie účesu
6. sladký a biely - používa sa
do koláča

7. prastaré obdobia Zeme
8. zbierajú ho včely z kvetov
9. tisíc kilov
10. malé sivé zvieratko

OSEMSMEROVKA - POREKADLO

Správna odpoveď: Dom bez knih je ako telo bez duše

BÁBIKA	PÁLKA
DEDKO	PEKÁR
HLAVA	PIROHY
HROCHY	PLCH
IKONA	POHÁR
KATAR	RUKÁV
KNIHA	RUŽENEC
KOŽA	RYSY
KROKY	SLOVO
KRTKO	UŽOVKA
KVETY	VRANA
LÚČE	ŽABIAK
MRÁKOTY	ŽATVA
MREŽA	ŽREBEC
MRKVA	

P	E	K	Á	R	D	A	H	I	N	K	O
I	M	R	B	R	U	Ž	E	N	E	C	S
R	A	T	A	K	E	K	A	Z	E	L	K
O	N	K	A	K	I	B	Á	B	O	Í	M
H	R	O	CH	Y	H	V	E	V	I	J	R
Y	S	Y	R	E	U	R	O	A	K	A	Á
K	O	M	R	E	Ž	A	Y	K	O	R	K
P	O	H	Á	R	O	N	T	E	N	L	O
Á	O	H	L	A	V	A	V	T	A	Ž	T
L	Ú	Č	E	B	K	E	K	V	E	T	Y
K	O	Ž	A	Z	A	D	D	E	D	K	O
A	U	P	L	CH	Š	A	V	K	R	M	E

SPOMÍNANIE

Dňa 27.2.2023 uplynul rok, kedy nás navždy opustil manžel, otec, starý otec, kamarát
Ing. Jaroslav KOVAČOVIC.
S láskou spomína celá rodina.

Čas rany hojí, ale jazvy zostávajú. 16. marca 2023 si so žiaľom v srdci pripomenieme 20. výročie náhleho úmrtia nášho milovaného manžela, otca a deduška
Jozefa MANINKU
*Ten, kto ho poznal, spomenie si. Ten, kto ho mal rád, nezabudne.
S láskou a úctou spomína celá rodina.*

Čas plynie... chýbaš nám
6. marca uplynie jedenásť rokov, čo nás navždy opustil náš drahý
Ján EVINIC
S úctou spomína dcéra Markéta s rodinou

Čas plynie, smútok zostáva. Tá strata v srdci bolieť neprestáva.
16. marca si pripomeniem 1. výročie úmrtia nášho milovaného otca, dedka
Štefana JURÁKA

Zároveň si 4. apríla pripomenieme taktiež 1. Výročie úmrtia našej milovanej mamy, babky a svokry **Marty JURÍKOVEJ**
S láskou a úctou spomínajú synovia, nevesta a vnučka.

*Hoci si odišiel, niet Ťa medzi nami, v našich srdciach stále žiješ s nami.
Čas plynie, spomienky v srdci bolia, zabudnúť nikdy nedovolia.*
8. marca uplynie **sedemnášť rokov** od úmrtia nášho drahého
Jaroslava HEBERA.
*Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.
S láskou spomína celá rodina*

OSOBNOSTI MARCA

1.3.1913* PAČES Karol, pedagóg, dirigent, spevák. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom. Pôsobil v Pobeďime, v Čachticiach, v Moravskom Lieskovom, v Trenčianskych Tepliciach, v Bzinciach pod Javorinou. Zomrel 19.4.1991 v Novom Meste nad Váhom – 110. výročie narodenia.

4.3.1913* PŘIBYL Viliam, fotoreportér, nestor slovenskej fotožurnalistiky. Žil v Novom Meste nad Váhom, strednú školu absolvoval v Trenčíne. Zomrel 10.6.1996 v Bratislave – 110. výročie narodenia.

9.3.1908* BARÁT Jozef, literárny historik, publicista, pedagóg. Narodil sa v Bratislave. Študoval a pôsobil v Novom Meste nad Váhom, kde aj 7.8.1992 zomrel – 115. výročie narodenia.

13.3.1983* LACKO Matej, grafik, dizajnér, výtvarník. Narodil sa v Trenčíne. Študoval v Lednických Rovniach. Pôsobí v Novom Meste nad Váhom – 40. výročie narodenia.

14.3.1938† BALENT Teodor, publicista, redaktor. Narodil sa 4.12.1871 v Beckove. Zomrel v Novom Meste nad Váhom – 85. výročie úmrtia.

15.3.1888* CABAN Tomáš, titulárny prepoš, politik, publicista. Narodil sa v Devianskej Hute. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 2.5.1944 v Bratislave – 135. výročie narodenia.

16.3.1953* MALOTOVÁ Jana, grafička, ilustrátorka, maliarka. Narodila sa v Trenčíne. Pôsobí v Novom Meste nad Váhom – 70. výročie narodenia.

18.3.1868* MAREK Jozef, veterinár, vedec svetového mena. Narodil sa v Hornej Stredě. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 7.9.1952 v Budapešti (Maďarsko) – 155. výročie narodenia.

21.3.1928* MARKO Jozef, lesnícky odborník, meliorátor, vysokoškolský pedagóg. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 28.3.1986 v Banskej Bystrici – 95. výročie narodenia.

22.3.1953* POLÁK Viliam, maliar, fotograf, grafický dizajnér. Narodil sa v Bratislave. Od roku 1954 žije v Novom Meste nad Váhom – 70. výročie narodenia.

23.3.1878† PAVELKA Ján Nepomucký, kňaz, náboženský spisovateľ. Narodil sa 4.11.1807 v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Petrovej Vsi (okr. Skalica) – 145. výročie úmrtia.

28.3.1958* GEREG Lubomír, priemyselný výtvarník, dizajnér. Narodil sa v Trenčíne. Pôsobí v Novom Meste nad Váhom – 65. výročie narodenia.

OPUSTILI NÁS

Mária Marková (†21.1.2023)
vo veku 92 rokov

Ladislav Tinka (†21.1.2023)
vo veku 74 rokov

Jozefína Hodálová (†21.1.2023)
vo veku 82 rokov

Gabriela Macháčová (†22.1.2023)
vo veku 91 rokov

Irena Bieliková (†22.1.2023)
vo veku 90 rokov

Viera Lovaščíková (†22.1.2023)
vo veku 71 rokov

Ján Ondrejovič (†24.1.2023)
vo veku 54 rokov

Anna Straková (†25.1.2023)
vo veku 87 rokov

Emília Jurčová (†26.1.2023)
vo veku 99 rokov

Imrich Barčák (†30.1.2023)
vo veku nedožitých 82 rokov

Emília Vaňáková (†2.2.2023)
vo veku 93 rokov

Milan Španík (†3.2.2023)
vo veku 74 rokov

Verona Kališová (†4.2.2023)
vo veku 79 rokov

Jozef Bakoš (†4.2.2023)
vo veku 75 rokov

Mária Luščiková (†7.2.2023)
vo veku 70 rokov

Pavol Osuský (†7.2.2023)
vo veku 74 rokov

Ján Gebhardt (†11.2.2023)
vo veku 63 rokov

Štefan Bunčiak (†14.2.2023)
vo veku 69 rokov

Eva Šťastná (†14.2.2023)
vo veku 82 rokov

Pavla Trebichavská (†14.2.2023)
vo veku 90 rokov

Danka Chabenová (†15.2.2023)
vo veku 71 rokov

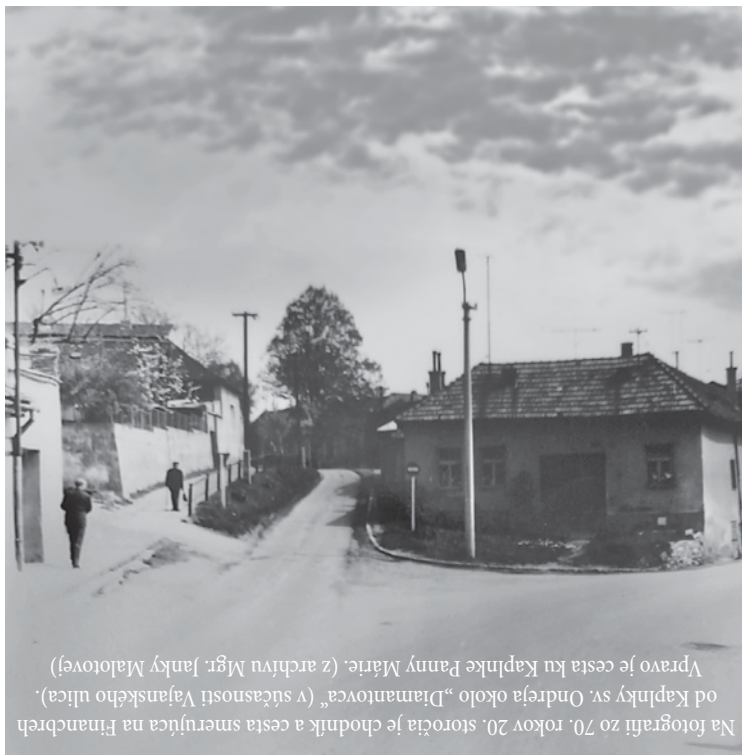
Milan Kucharovič (†16.2.2023)
vo veku 88 rokov

Za uverejnenie spomienky za zosnulého, príp. smútočného oznámenia je suma 10 centov za slovo. S výnimkou predložiek. Cena za priloženú fotografiu je 2€. Po zaslaní spomienky na adresu redakcia@msks.sk do niekoľkých dní obdržíte e-mail s inštrukciami o platbe.

NAŠA FOTOHÁDANKA - MAREC

Fotohádanky pripravuje Viliam Polák

Na fotografii zo 70. rokov 20. storočia je chodník a cesta smerujúca na Finančbreh od Kaplnky sv. Ondreja okolo „Diamantovca“ (v súčasnosti Vajanského ulica). Vpravo je cesta ku Kaplnke Panny Márie. (z archívu Migr. Janky Malotovej)

DECORE

EXKLUZÍVNY ŠTÝL V GASTRONÓMII

DECORE, najväčšia predajňa na viac ako 400 m² v Novom Meste nad Váhom na Odborárskej ulici 3 (bývalé tlačiarne Tising)

s ponukou servítkov, sviečok, dekorácií, aranžmánov, jednorazového riadu. Svadobná výzdoba - predaj - prenájom.

kontakt: 0905 962 718

Vaša rodinná

VAŠA

LEKÁREŇ VO VILKE

Po-Pia
7.00-17.00

So
8.00-12.00

Lekáreň Vo vilke oproti nemocnici